

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Wojciech Kutyła

KGP.410.004.01.2017
P/17/017

WYSTĄPIENIE
POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/17/017 - Nadzór nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

Kontrolerzy

1. Adam Kazimierczuk, specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr KGP/41/2017 z dnia 12 maja 2017 r.
2. Rafał Pikus, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr KGP/45/2017 z dnia 1 czerwca 2017 r.
3. Wiesław Tomaszewski, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr KGP/46/2017 z dnia 5 czerwca 2017 r.
4. Filip Byczkowski, specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr KGP/51/2017 z dnia 8 czerwca 2017 r.
5. Tadeusz Błachnio, doradca ekonomiczny, legitymacja służbowa nr 15413.
(dowód: akta kontroli str. 1-8)

Jednostka
kontrolowana

Ministerstwo Rozwoju¹, Pl. Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Mateusz Morawiecki, Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Rozwoju i Finansów² od dnia 28 września 2016 r., wcześniej od dnia 16 listopada 2015 r. – Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Rozwoju.

Do dnia 16 listopada 2015 r. ministrem właściwym do spraw gospodarki był (od dnia 6 grudnia 2012 r.) Janusz Piechociński, Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Gospodarki, zaś ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego była (od dnia 22 września 2014 r.) Maria Wasiak, Minister Infrastruktury i Rozwoju, a wcześniej (od dnia 27 listopada 2013 r.) Elżbieta Bieńkowska, Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Infrastruktury i Rozwoju.

(dowód: akta kontroli str. 633-642)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, iż Minister RiF właściwie realizował zadania z zakresu nadzoru właścicielskiego nad powierzonymi mu spółkami z udziałem Skarbu Państwa³, posilkując się zasadami nadzoru właścicielskiego opracowanymi w byłym Ministerstwie Skarbu Państwa⁴. Jednocześnie za stan nieprawidłowy Izba uznaje proces przekazywania dokumentacji podmiotów, w związku z wejściem w życie przepisów wprowadzających nowy ustrój zarządzania mieniem państwowym, przy czym Minister RiF nie ponosi odpowiedzialności za błędnie zaplanowany i przeprowadzony oraz nieskoordynowany proces porządkowania, przekazywania i archiwizowania dokumentacji byłego MSP

¹ Dalej także: MR lub Ministerstwo. MR utworzone zostało z dniem 16 listopada 2015 r. MR zapewniało obsługę ministra w zakresie działów administracji rządowej: gospodarka i rozwój regionalny. Wcześniej, w okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 stycznia 2014 r., urzędem obsługującym ministra właściwego do spraw gospodarki było Ministerstwo Gospodarki (zniesione z dniem 16 listopada 2015 r.), zaś urzędem obsługującym ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego było Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju (przekształcone z dniem 16 listopada 2015 r. w MR).

² Dalej także: Minister RiF.

³ Dalej także: SP.

⁴ Dalej także: MSP.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Ministerstwo Rozwoju nie w pełni wykorzystywało możliwości sprawnego przejęcia wiedzy, w postaci zgromadzonej dokumentacji i nośników elektronicznych, dotyczącej przejmowanych w nadzór podmiotów.

Pomimo ograniczonego zakresu dokumentacji dotyczącej nadzorowanych spółek otrzymanej z byłego MSP oraz braku faktycznego dostępu do tej dokumentacji w czasie trwania likwidacji byłego MSP, Ministerstwo Rozwoju realizowało zadania związane z wykonywaniem praw z akcji i udziałów. W nadzorowanych spółkach⁵ odbyły się lub rozpoczęły się w przepisanych terminach zwyczajne walne zgromadzenia i zgromadzenia wspólników⁶, a zmiany w składach rad nadzorczych zostały poprzedzone uzyskaniem przez MR wymaganych opinii Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych⁷. Minister RiF podejmował działania mające na celu wprowadzenie do statutów/umów spółek postanowień lub podjęcie uchwał w sprawach przewidzianych przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami⁸ oraz ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym⁹. W MR podjęte zostały prace mające na celu opracowanie regulacji wewnętrznych dotyczących zasad sprawowania nadzoru właścicielskiego i wypracowane zostały ich projekty. W MR sporządzano analizy związane z posiadanym portfelem spółek, w tym dotyczące zasadności utrzymywania udziałów w spółkach z mniejszościowym udziałem SP. Akcje i udziały spółek, w których Minister RiF wykonuje uprawnienia SP na zasadach wynikających z przepisów u.z.m.p. zostały uwzględnione w ewidencji finansowo-księgowej MR. Zadania komórek organizacyjnych MR współpracujących w obszarze zadań dotyczących nadzoru właścicielskiego – Departamentu Jednostek Nadzorowanych i Podległych oraz Departamentu Zobowiązań i Analiz¹⁰ – zostały sprecyzowane w obowiązujących regulaminach organizacyjnych.

Kontrola wykazała odbiegające od pożądanego zjawiska niezawinione przez MR, które nie miały zasadniczego wpływu na ocenę badanych działań.

- Konieczność posiłkowania się MR przez trzy kwartały 2017 r. zasadami nadzoru właścicielskiego wypracowanymi w MSP spowodowana oczekiwaniem na opracowanie stosownych dokumentów za zakresu nadzoru przez KPRM. Dokumenty: *Zasady nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa, Kierunki polityki właścicielskiej w zakresie zbywania akcji/udziałów należących do Skarbu Państwa, Wytoczne dla spółek z udziałem Skarbu Państwa sporządzających sprawozdanie finansowe za rok 2017 oraz Wytoczne dotyczące procedury wyboru i współpracy z firmą audytorską badającą roczne sprawozdania finansowe spółki z udziałem Skarbu Państwa* zostały zaakceptowane przez Prezesa Rady Ministrów w dniu 28 września 2017 r.¹¹ (po zakończeniu czynności kontrolnych NIK).
- Utrudnieniem w sprawowaniu rzetelnego nadzoru właścicielskiego może być brak dostępu do archiwum byłego MSP oraz przejęcie przez MR z MSP jedynie częściowej dokumentacji spółek, w tym nieprzejęcie analiz, planów i koncepcji wobec spółek, ich grup i sektorowych/branżowych.

⁵ W odniesieniu do próby spółek objętych szczegółowymi badaniami w ramach kontroli NIK.

⁶ Dalej także odpowiednio: ZWZ i ZZW. Przyjmuje się jednocześnie następujące skróty: nadzwyczajne walne zgromadzenie – NWZ oraz nadzwyczajne zgromadzenie wspólników – NZW.

⁷ Dalej także: Rada ds. spółek lub Rada.

⁸ Dz. U. poz. 1202, ze zm. Dalej: u.z.k.w.

⁹ Dz. U. poz. 2259, ze zm. Dalej: u.z.m.p. Ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. na podstawie art. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. poz. 2260. Dalej: ustawa – przepisy wprowadzające u.z.m.p.).

¹⁰ Dalej odpowiednio: DNP i DZA.

¹¹ Ustalenie z kontroli w KPRM.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja nadzoru nad spółkami¹² z udziałem SP

Opis stanu faktycznego

1.1. Podstawy normatywne i zakres nadzoru właścicielskiego MR od 2017 r.

W dniu 1 stycznia 2017 r. weszła w życie *u.z.m.p.* wprowadzająca nowy model nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem SP. Również z dniem 1 stycznia 2017 r. w stan likwidacji zostało postawione MSP¹³.

W dniu 3 stycznia 2017 r. weszło w życie *rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 stycznia 2017 r. w sprawie wykazu spółek, w których prawa z akcji Skarbu Państwa wykonują inni niż Prezes Rady Ministrów członkowie Rady Ministrów, pełnomocnicy Rządu lub państwowe osoby prawne*¹⁴. W rozporządzeniu wymienione zostało 245 spółek, w których prawa z akcji lub udziałów wykonuje Minister RiF (poz. 181-425 wykazu spółek).

Prezes Rady Ministrów¹⁵, działając na podstawie art. 8 ust. 1 *u.z.m.p.*, przekazała Ministrowi RiF wykonywanie uprawnień wobec powyższych spółek w dniu 4 stycznia 2017 r.¹⁶. Przekazanie obejmowało wykonywanie uprawnień wymienionych w art. 7 ust. 1 pkt 2 *u.z.m.p.* (wykonywanie praw z akcji¹⁷ należących do SP, łącznie z wynikającymi z nich prawami osobistymi¹⁸) oraz w art. 7 ust. 1 pkt 4 *u.z.m.p.* (w zakresie składania w imieniu SP oświadczeń woli o objęciu akcji).

W dniu 2 lutego 2017 r. *rozporządzenie ws. wykazu spółek*¹⁹ uległo zmianie – do wykazu spółek została dodana spółka Aplikacje Krytyczne Sp. z o.o. (poz. 433) ze wskazaniem Ministra RiF jako wykonującego prawa z udziałów. Przekazanie uprawnień dla Ministra RiF wobec tej spółki nastąpiło w dniu 10 lutego 2017 r.²⁰

Dalsze zmiany w wykazie spółek wprowadzone zostały w dniu 20 czerwca 2017 r.²¹. W zakresie dotyczącym Ministra RiF: 1) z wykazu usunięto 13 spółek, 2) w przypadku trzech spółek (poz. 289, 332 i 339 wykazu spółek) nastąpiła zmiana ministra wykonującego prawa z akcji (na Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi

¹² Dla spółek z udziałem SP powoływanych w Wystąpieniu pokontrolnym przyjmuje się następujące skróty: 1) Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. – PSE S.A., 2) Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. – OGP GAZ-SYSTEM S.A., 3) Operator Rozliczeń Energii Odnawialnej S.A. – OREO S.A., 4) Polski Fundusz Rozwoju S.A. – PFR S.A., 5) Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A. – PAIH S.A., 6) Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. – ARP S.A., 7) Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. – PKO BP S.A., 8) Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. – KUKE S.A., 9) Giełda Papierów Wartościowych S.A. – GPW S.A., 10) Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A. – PZU S.A., 11) Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. – KDPW S.A., 12) Bydgoskie Zakłady Przemysłu Gumowego „STOMIL” S.A. – BZPG „STOMIL” S.A., 13) Przemysłowy Instytut Maszyn Budowlanych Sp. z o.o. – PIMB Sp. z o.o., 14) Międzynarodowa Korporacja Gwarancyjna Sp. z o.o. – MKG Sp. z o.o., 15) Zakłady Tekstylny-Konfekcyjne Teofilów S.A. – ZTK Teofilów S.A., 16) Centrala Farmaceutyczna „CEFARM” S.A. – CF „CEFARM” S.A., 17) Tarchomińskie Zakłady Farmaceutyczne „Polfa” S.A. – TZF „Polfa” S.A., 18) Fundusz Rozwoju Spółek S.A. – FRS S.A., 19) Rzeszowskie Zakłady Graficzne S.A. w likwidacji – RZG S.A. w likwidacji, 20) Huta Szkła Artystycznego ZĄBKOWICE S.A. w likwidacji – HSA ZĄBKOWICE S.A. w likwidacji, 21) Lubuskie Fabryki Mebli S.A. w likwidacji – LFM S.A. w likwidacji oraz 22) Fabryka Maszyn Introligatorskich INTROMA Sp. z o.o. w likwidacji – FMI INTROMA Sp. z o.o. w likwidacji.

¹³ Na podstawie art. 96 ust. 1 ustawy – *przepisy wprowadzające u.z.m.p.*

¹⁴ Dz. U. poz. 10, ze zm. Dalej: *rozporządzenie ws. wykazu spółek*. Rozporządzenie zostało wydane na podstawie art. 8 ust. 2 *u.z.m.p.* Rozporządzenie zawiera załącznik stanowiący wykaz spółek. Dalej: *wykaz spółek*.

¹⁵ Dalej także: RM.

¹⁶ Pismo Prezesa RM do Wiceprezesa RM, Ministra RiF z dnia 4 stycznia 2017 r. (znak: SPRM.211.1.2.2017).

¹⁷ Zgodnie z terminologią przyjętą w *u.z.m.p.* (i stosowaną również w *rozporządzeniu ws. wykazu spółek*), ilekroć w ustawie jest mowa o akcjach, należy przez to rozumieć akcje w spółce akcyjnej, akcje w spółce komandytowo-akcyjnej, akcje w spółce europejskiej lub udziały w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

¹⁸ Z zastrzeżeniem, iż o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

¹⁹ W dniu 2 lutego 2017 r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu spółek, w których prawa z akcji Skarbu Państwa wykonują inni niż Prezes Rady Ministrów członkowie Rady Ministrów, pełnomocnicy Rządu lub państwowe osoby prawne (Dz. U. poz. 205.).

²⁰ Pismo Prezesa RM do Ministra RiF z dnia 10 lutego 2017 r. (brak znaku pisma).

²¹ W dniu 20 czerwca 2017 r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu spółek, w których prawa z akcji Skarbu Państwa wykonują inni niż Prezes Rady Ministrów członkowie Rady Ministrów, pełnomocnicy Rządu lub państwowe osoby prawne (Dz. U. poz. 1164).

Śródlądowej²²), 3) dodano jedną spółkę²³ ze wskazaniem Ministra RiF jako wykonującego prawa z akcji, 4) uwzględniono zmianę nazwy jednej ze spółek (poz. 300) i skorygowano dane dotyczące dwóch spółek (poz. 342 i 343).

Usunięcie spółek z *wykazu spółek* było wynikiem następujących zdarzeń:

- w dwóch spółkach (poz. 233 i 234) SP zbył w dniu 17 maja 2017 r. całość posiadanych akcji stanowiących odpowiednio 0,0057% i 1,31% kapitału zakładowego (realizacja tzw. opcji prywatyzacyjnych),
- 10 spółek (poz. 239, 263, 295, 319, 321, 325, 340, 356, 412 i 415) zostało wykreślonych z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego²⁴ (w różnych miesiącach pomiędzy styczniem a majem 2017 r.)²⁵,
- jedną spółkę – PZU S.A. (poz. 315) nadzorem właścicielskim objął Prezes RM (od dnia 12 kwietnia 2017 r.)²⁶.

Od dnia 20 czerwca 2017 r. w *wykazie spółek*, w których Minister RiF wykonuje prawa z akcji lub udziałów znajdowało się 231 spółek (z tego jedna - Aplikacje Krytyczne Sp. z o.o.²⁷ nadzorowana była przez MF)²⁸. Na dzień 15 września 2017 r., Minister RiF wykonywał prawa z akcji lub udziałów w 216 spółkach (nadzór nad 215 sprawowany był w MR, nad jedną w MF).

Powyzsza różnica pomiędzy liczbą spółek wymienioną w *wykazie spółek* oraz liczbą spółek faktycznie nadzorowanych w MR wynikała ze zmian w sytuacji spółek, w tym: rejestracji w KRS połączenia ośmiu spółek z inną spółką z udziałem SP, zbycia wszystkich akcji SP w dwóch spółkach w wyniku realizacji opcji prywatyzacyjnych, rozwiązania przez sąd rejestrowy dwóch spółek bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego i zakończenia likwidacji jednej spółki.

(dowód: akta kontroli, str. 332-337, 359-368, 456, 582-584, 1089-1091, 1514, 2696-2704, 2747-2749, 4498-4507, 4593-4606)

1.2. Nadzór właścicielski MR przed wejściem w życie przepisów *u.z.m.p.*

MR, jako urząd zapewniający obsługę Ministra Rozwoju, a następnie Ministra RiF, wykonywało zadania z zakresu nadzoru właścicielskiego w okresie poprzedzającym wejście w życie *u.z.m.p.*, tj. przed dniem 1 stycznia 2017 r.

- 1) W krótkim okresie po utworzeniu MR z dniem 16 listopada 2015 r. – do czasu przyjęcia zmian normatywnych związanych z nową strukturą działów administracji rządowej – Minister Rozwoju był właściwy do sprawowania nadzoru nad spółkami PSE S.A. i OGP GAZ-SYSTEM S.A. (w okresie 16-26 listopada 2015 r.) oraz spółką OREO S.A. (w okresie 16 listopada 2015 r. - 31 grudnia 2015 r.).

²² Dalej: Minister GM.

²³ Poz. 437 – Zachodniopomorska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., dalej także: ZARR S.A. Przekazanie spółki w nadzór Ministra RiF wynikało z konieczności objęcia nadzorem nowego podmiotu w związku z nieodpłatnym nabyciem 550 akcji (0,47% kapitału akcyjnego) przez SP.

²⁴ Dalej także: KRS.

²⁵ Wykreślenie spółek z KRS nastąpiło z powodu: zakończenia postępowania upadłościowego (spółki wymienione w poz. 263, 340, 412 i 415), zakończenia likwidacji (poz. 295, 325 i 356) i rozwiązania przez sąd rejestrowy bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego (poz. 239, 319 i 321).

²⁶ Cofnięcie wykonywania uprawnień Ministra RiF pismem Prezesa RM z dnia 12 kwietnia 2017 r. (znak: SKRM.211.7.2017).

²⁷ Aplikacje Krytyczne Sp. z o.o. powstała na podstawie ustawy z dnia 29 kwietnia 2016 r. o szczególnych zasadach wykonywania niektórych zadań z zakresu informatyzacji działalności organów Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 781, ze zm.) i była nadzorowana przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych (od dnia 28 września 2016 r. był nim Minister RiF) w okresie od dnia 13 września 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r., a od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 10 lutego 2017 r. pozostawała w nadzorze Prezesa RM.

²⁸ Według stanu na dzień 15 września 2017 r.

- 2) Od dnia 16 listopada 2015 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. w MR realizowane były czynności nadzoru właścicielskiego wobec 12 spółek zarządzających specjalnymi strefami ekonomicznymi²⁹.
- 3) W dniu 7 marca 2016 r. Minister Rozwoju uzyskał pełnomocnictwo Ministra SP do wykonywania praw z akcji wobec spółek: 1) PFR S.A. oraz 2) PAIH S.A.³⁰. Od dnia 30 czerwca 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. nadzór właścicielski MR nad tymi spółkami miał umocowanie ustawowe³¹.
- 4) Od dnia 30 czerwca 2016 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. MR sprawowało również nadzór właścicielski nad spółkami: 1) ARP S.A., 2) PKO BP S.A. i 3) KUKI S.A.³².
- 5) W dniu 22 listopada 2016 r. Minister RiF uzyskał pełnomocnictwo Ministra SP do wykonywania praw z akcji wobec spółek: 1) GPW S.A., 2) PZU S.A., 3) KDPW S.A., 4) Totalizator Sportowy Sp. z o.o. oraz 5) Laboratorium Inteligentnego Miasta i Innowacyjnej Gospodarki S.A.

MR, według stanu na dzień 15 września 2017 r., sprawowało nadzór właścicielski, nad wszystkimi powyższymi spółkami, za wyjątkiem wymienionych w pkt 1), będących w nadzorze przejściowo w 2015 r. oraz spółki PZU S.A.

(dowód: akta kontroli, str. 864-866, 1057-1063, 1089-1110, 1498-1513, 2727-2729, 4593-4606)

1.3. Przekazanie dokumentów byłego MSP do Ministerstwa Rozwoju

Dokumenty byłego MSP dotyczące spółek z udziałem SP przejmowanych w nadzór właścicielski Ministra RiF podlegały przekazaniu z MSP w likwidacji do MR.

W dniu 31 stycznia 2017 r., pomiędzy MSP w likwidacji a MR zawarte zostało porozumienie³³ dotyczące przekazania dokumentów, przeniesienia pracowników, oraz niektórych innych kwestii związanych z zadaniami byłego MSP przejmowanymi przez MR. Porozumienie zawierało załączniki, w tym załącznik nr 4 stanowiący wzór *protokołu zdawczo-odbiorczego dokumentacji związanej z nadzorem nad spółkami*.

*Protokół zdawczo-odbiorczy dokumentacji związanej z nadzorem nad spółkami*³⁴ został sporządzony w dniu 31 stycznia 2017 r. oraz podpisany przez przedstawiciela MSP w likwidacji w tym samym dniu, a przez ówczesnego Dyrektora DNP w dniu 21 lutego 2017 r.

Protokół zdawczo-odbiorczy odnosił się do 226 spółek przekazanych w nadzór właścicielski Ministra RiF. Zgodnie z treścią protokołu:

- MSP w likwidacji przekazywało MR kopie *poniższych dokumentów (o ile były w posiadaniu MSP): 1) statut/umowa spółki, 2) karta informacyjna o spółce (jako wydruk ze stosowanego w MSP systemu informatycznego), 3) sprawozdanie finansowe za ostatni rok obrotowy (najczęściej za 2015 r.) i 4) przesłane do MSP sprawozdanie zbieżne ze sprawozdaniem F01 za III kwartał 2016 r.* – w odniesieniu do 202 spółek (dokumenty przekazywane z czterech nadzorujących poszczególne spółki departamentów b. MSP),

²⁹ Dalej także: SSE. Na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1010, ze zm. Dalej: *ustawa o SSE*).

³⁰ Wówczas spółki działały pod nazwami: Polskie Inwestycje Rozwojowe S.A. oraz Polska Agencja Informatyki i Inwestycji Zagranicznych S.A.

³¹ W przepisie art. 7d pkt 2 i 3 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 154, ze zm.; dalej: *u.z.s.p.*).

³² Na podstawie art. 7d pkt 1 i 4 *u.z.s.p.* – spółki wymienione w pkt 1 i 2 oraz art. 15a ust. 1 *ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych* (Dz. U. z 2017 r. poz. 826) – spółka wymieniona w pkt 3.

³³ Dalej także: Porozumienie z dnia 31 stycznia 2017 r.

³⁴ Dalej także: protokół zdawczo-odbiorczy.

- dokumentacja 10 spółek (poz. 198, 205, 245, 272, 316, 326, 344, 383, 403 i 418) została przekazana odrębnym pismem na wystąpienie MR z dnia 26 stycznia 2017 r.³⁵,
- MSP nie dysponowało dokumentacją 11 spółek (poz. 196, 280, 294, 318, 319, 327, 335, 340, 396, 409 i 410),
- dokumentacja trzech spółek (poz. 289, 332 i 339)³⁶ została wcześniej protokolarnie przekazana do Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej³⁷.

Zgodnie z treścią protokołu, w przypadku dziewięciu z 220 spółek (poz. 189, 201, 208, 221, 226, 233, 269, 324 i 354) dodatkowo przekazywane były *kopie innych dokumentów istotnych z punktu widzenia nadzoru właścicielskiego*.

Protokół zdawczo-odbiorczy nie odnosił się do 19 spółek, w których prawa z akcji na dzień sporządzenia protokołu wykonywał Minister RiF. Było wśród nich: 1) 12 spółek zarządzających SSE, 2) sześć spółek, nad którymi Minister RiF sprawował nadzór właścicielski przed dniem 1 stycznia 2017 r.³⁸ oraz 3) BZPG „STOMIL” S.A.

Dokumentacja dotycząca PAIH S.A. została przekazana do MR w dniu 15 marca 2016 r.³⁹, ARP S.A. – w dniu 30 czerwca 2016 r.⁴⁰ oraz KUKA S.A. – w dniach 23 i 30 czerwca 2016 r.⁴¹.

Dokumentacja spółek Totalizator Sportowy Sp. z o.o., PFR S.A., PKO BP S.A. oraz BZPG „STOMIL” S.A. nie została przez MSP/MSP w likwidacji przekazana MR. Dyrektor DNP wskazał⁴², że MR w trybie roboczym otrzymało od MSP/spółek niezbędne informacje/dokumenty do wykonywania praw z akcji w spółkach.

Dokumentacja dotycząca trzech spółek, co do której wskazano w *protokole zdawczo-odbiorczym*, że została ona wcześniej przekazana przez MSP do MGM, została przejęta przez MR od MGM w dniu 14 lutego 2017 r.⁴³.

Spółki, których dokumentacja nie została przekazana MR przez MSP w likwidacji i których dokumentacją, zgodnie z treścią *protokołu zdawczo-odbiorczego*, MSP nie dysponowało (wskazane 11 spółek), były w zdecydowanej większości podmiotami praktycznie nieprowadzącymi żadnej działalności⁴⁴. Od początku 2017 r. do końca czerwca 2017 r. trzy z powyższych 11 spółek zostały wykreślone z KRS (spółki wymienione w wykazie spółek w poz. 319, 335 i 340). Z udzielonych wyjaśnień

³⁵ Pismo Dyrektora DNP z dnia 26 stycznia 2017 r. (znak: DNP-I.0111.80.2.2017). Dokumenty zostały przekazane pismem Likwidatora MSP z dnia 1 lutego 2017 r. Przedmiotem wystąpienia DNP było żądanie przekazania dokumentacji dotyczącej połączenia FRS S.A. jako spółki przejmującej oraz 11 spółek jako spółek przejmowanych (w tym dwóch spółek wymienionych w wykazie spółek w poz. 99 i 103 przekazanych przez Prezesa RM w nadzór Ministra GM). Z protokołu zdawczo-odbiorczego wynika, iż do MR zostały przekazane dokumenty dotyczące FRS S.A. oraz dziewięciu spółek przekazanych w nadzór Ministra RiF.

³⁶ Były to spółki, co do których w dniu 4 stycznia 2017 r. Prezes RM przekazała wykonywanie praw z akcji Ministrowi RiF, które jednak później zostały przeniesione w nadzór właścicielski Ministra GM (cofnięcie wykonywania praw z akcji Ministrowi RiF nastąpiło w dniu 8 czerwca 2017 r.).

³⁷ Dalej także: MGM.

³⁸ Protokół nie odnosił się do następujących spółek należących do grupy spółek, nad którymi Minister RiF sprawował nadzór właścicielski przed dniem 1 stycznia 2017 r.: 1) PFR S.A., 2) PAIH S.A., 3) ARP S.A., 4) PKO BP S.A., 5) KUKA S.A. i 6) Totalizator Sportowy Sp. z o.o.

³⁹ Pismo Dyrektora Departamentu Nadzoru Właścicielskiego MSP do Dyrektora DNP z dnia 15 marca 2016 r. (znak: DNW.5234.359.2016.AF, data wpływu: 18 marca 2016 r.).

⁴⁰ Pismo Ministra Skarbu Państwa do Wiceprezesa RM, Ministra Rozwoju z dnia 30 czerwca 2016 r. (znak: DRiPP.5234.38.2016, data wpływu: 1 lipca 2016 r.) wraz z załączonym protokołem przekazania dokumentacji. Po stronie MR protokół został podpisany przez Zastępcę Dyrektora DNP w dniu 5 lipca 2016 r. i przesłany MSP pismem Zastępcy Dyrektora DNP z dnia 5 lipca 2016 r. (znak: DNP-I-073-1/1/16).

⁴¹ Pisma Ministra Finansów do Wiceprezesa RM, Ministra Rozwoju z dnia 23 i 30 czerwca 2016 r. (znak: DG3.9310.7.2016, data wpływu: 24 i 30 czerwca 2016 r.).

⁴² Pismo Dyrektora DNP Mateusza Bergera z dnia 12 czerwca 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW).

⁴³ Pismo Zastępcy Dyrektora Departamentu Nadzoru Właścicielskiego MGM do Dyrektora DNP z dnia 13 lutego 2017 r. (znak: DNW.82.9.5.2017.PB, data wpływu: 14 lutego 2017 r.) wraz z załączonymi kopiami protokołów przekazania dokumentacji podpisanych uprzednio przez przedstawicieli MSP, a MGM. Kopie protokołów zostały podpisane przez Dyrektora DNP w dniu 16 lutego 2017 r. i przekazane MGM pismem Dyrektora DNP z dnia 16 lutego 2017 r. (znak: DNP-I.0111.164.1.2017).

⁴⁴ Pismo Dyrektora DNP z dnia 12 lipca 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW).

wynika również, iż DNP, według stanu na dzień 12 lipca 2017 r., dysponował wiedzą o zasadniczych uwarunkowaniach sytuacji pozostałych ośmiu spółek.

(dowód: akta kontroli, str. 512-564, 582-584, 860-863, 901-923, 2768, 2709-2754)

Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora Generalnej MR⁴⁵ - podstawą zawarcia Porozumienia z dnia 31 stycznia 2017 r. był art. 100 ust. 2 ustawy – przepisy wprowadzające u.z.m.p.⁴⁶, a decyzje w sprawie sposobu i zakresu przekazania z MSP/MSP w likwidacji do MR dokumentacji dotyczącej spółek przejmowanych z nadzór właścicielski Ministra RiF nie zapadały w MR, tylko w MSP.

Według powyższych wyjaśnień, zakres przekazywanej dokumentacji był uzależniony od decyzji podejmowanych w MSP na poziomie komórek wiodących w sprawach przekazywanych do MR. Do MR przeszły wszystkie czynne sprawy pozostające od 1 stycznia 2017 r. we właściwości ministra właściwego do spraw gospodarki. De facto to pracownicy merytoryczni komórek wiodących w MSP decydowali o tym, czy dana dokumentacja podlega przekazaniu czy powinna zostać przekazana do archiwum zakładowego MSP. Dopiero na tej podstawie przygotowywano w MSP projekty protokołów zdawczo-odbiorczych zawierających spisy spraw podlegających przekazaniu do MR.

Dyrektor Generalna MR wskazała również, że to na pracownikach merytorycznych w komórkach wiodących w MSP spoczywał obowiązek przygotowania dokumentacji niezbędnej do realizacji zdań, które od 1 stycznia 2017 r. przeszły do MR. MSP decydowało, które sprawy mają charakter spraw czynnych i powinny podlegać przekazaniu do MR, a które powinny zostać zarchiwizowane, jako zakończone.

Równocześnie jednak Dyrektor Generalna MR wskazała, że zakres dokumentacji, który został przekazany do Ministerstwa Rozwoju został ustalony w trakcie roboczych ustaleń i odzwierciedlony w treści porozumienia z dnia 31 stycznia 2017 r.

(dowód: akta kontroli, str. 860-863, 4513)

Według wyjaśnień byłego Dyrektora DNP⁴⁷, który podpisywał po stronie MR protokołów zdawczo-odbiorczych dokumentacji związanej z nadzorem nad spółkami, przekazywana dokumentacja była przygotowywana przez MSP, a MR nie miało wcześniej dostępu do tej dokumentacji i tym samym nie znało zakresu dokumentacji przygotowywanej dla MR przez MSP. Były Dyrektor DNP w odpowiedzi na dalsze pytania NIK, wyjaśnił ponownie: *Przejęliśmy to, co MSP przygotowało i nie mieliśmy na to wpływu. Nie mieliśmy możliwości zapoznać się z tym, jakie dokumenty MSP wytwarzało i posiadało. MR, jak i inne ministerstwa z powodu braku tej wiedzy nie były de facto równorzędnymi partnerami dla MSP w procesie przekazywania tej dokumentacji.*

(dowód: akta kontroli, str. 1181-1198)

Likwidator MSP udzieliła NIK informacji⁴⁸, iż została powołana na to stanowisko przez Prezesa RM w dniu 5 stycznia 2017 r. i podjęła działania zmierzające do

⁴⁵ Pismo Dyrektora Generalnego MR Magdaleny Tarczewskiej-Szymańskiej z dnia 25 lipca 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW), podpisane w zastępstwie Dyrektora Generalnego MR przez Dyrektora Departamentu Prawnego MR Dorotę Chlebosz.

⁴⁶ Zgodnie z art. 100 ust. 2 ustawy – przepisy wprowadzające u.z.m.p., czynności w zakresie przekazania dokumentacji spraw, określonych w ust. 1, oraz papierów wartościowych stanowiących zabezpieczenie należności SP dokonuje do dnia wejścia w życie ustawy minister właściwy do spraw Skarbu Państwa, a po tym dniu likwidator urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw SP. W myśl art. 100 ust. 1 ustawy – przepisy wprowadzające u.z.m.p. sprawy niezakończony przez ministra właściwego do spraw SP, wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy, przejmują z tym dniem organy oraz podmioty właściwe do ich realizacji na podstawie ustawy wprowadzanej w art. 1 (tj. u.z.m.p. – przyp. NIK) oraz innych ustaw zmienianych w niniejszej ustawie, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

⁴⁷ Protokoły przyjęcia ustnych wyjaśnień od Wojciecha Sawickiego, byłego Dyrektora DNP (w okresie od dnia 19 października 2016 r. do dnia 17 marca 2017 r.) z dnia 22 sierpnia 2017 r. i z dnia 25 sierpnia 2017 r. (znak: KGP.410.004.01.2017).

⁴⁸ Pismo Likwidatora MSP Anny Mańk z dnia 7 sierpnia 2017 r. (brak znaku pisma).

przekazania do dalszego wykonywania kompetencji nad spółkami wymienionymi w rozporządzeniu ws. wykazu spółek do poszczególnych resortów, w tym do MR.

Według udzielonych informacji, w związku z tym, iż żaden akt prawny nie wskazywał zakresu dokumentów, jakie należałoby przekazać wraz z kompetencjami, uzgodnienia takie odbywały się na poziomie poszczególnych komórek organizacyjnych pomiędzy kierownictwem departamentów w Ministerstwie Skarbu Państwa oraz osobami umocowanymi po stronie resortów przejmujących zadania.

Likwidator MSP wskazała, że zakres przekazywanych dokumentów określany był przez resorty przejmujące i najczęściej obejmował dokumentację bieżącą i niezbędną do dalszego wykonywania przejętych zadań. Udzieliła również informacji, że ze względu na zaplanowany termin likwidacji Urzędu (MSP – przyp. NIK) i jego finansowanie do końca marca br., poza bieżącą działalnością urzędu do dnia jego wygaszenia, realizowane były przez wszystkie komórki organizacyjne Urzędu czynności dotyczące przekazania kompetencji i dokumentów do poszczególnych resortów oraz ustalenia dotyczące przechodzących pracowników.

Likwidator MSP wskazała również, że od marca 2017 r. prowadzone były rozmowy pomiędzy Likwidatorem MSP, Kancelarią Prezesa Rady Ministrów oraz Archiwum Akt Nowych w Warszawie, dotyczące przejęcia zasobu archiwum zakładowego zlikwidowanego MSP przez AAN, aczkolwiek proces jest długotrwały, ze względu na brak jasnych uregulowań prawnych, co do jednostki zobowiązanej do przejęcia całości zasobów archiwalnych oraz konieczności pozyskania przez AAN środków finansowych z budżetu państwa na przejęcie i dalsze prowadzenia archiwum.

W dalszych udzielonych informacjach Likwidator MSP wskazała⁴⁹, że identyfikacja miejsca składowania konkretnych dokumentów odbywała się w b. MSP za pomocą systemu informatycznego, do którego Likwidator w chwili obecnej nie posiada dostępu. Likwidator nie dysponuje również żadnymi środkami finansowymi, ani sprzętem, w celu powielania dokumentów na potrzeby poszczególnych instytucji.

(dowód: akta kontroli, str. 1199-1205)

Na podstawie oględzin archiwum byłego MSP⁵⁰ stwierdzono, że znajduje się w nim około pół miliona teczek (jednostek archiwalnych) stanowiących ok. 9 000 mb dokumentów, z których ok. 2 000 mb dokumentów z okresu od około końca 2015 r. nie zostało zaewidencjonowanych i wprowadzonych do bazy danych archiwum. Baza danych była niedostępna, została wyłączona z końcem marca 2017 r.

Zgodnie z oświadczeniem Likwidatora MSP, w I kwartale 2017 r., w związku z trwającą likwidacją, pracownicy likwidowanego MSP przekazywali posiadane w komórkach organizacyjnych dokumenty do archiwum; dokumenty (ok. 500 mb) były przekazywane na podstawie spisu zdawczo-odbiorczego; dokumenty powyższe ze względu na ich dużą ilość składaną w krótkim czasie nie zostały zweryfikowane pod kątem poprawności klasyfikacji i kwalifikacji archiwalnej przez pracowników archiwum zakładowego i w związku z tym nie zostały ujęte w ewidencji archiwum.

Zgodnie z oświadczeniem Likwidatora MSP, z dniem 31 marca 2017 r. archiwum byłego MSP zostało zamknięte, zaś od dnia 1 kwietnia 2017 r. z archiwum byłego MSP nie były wydawane innym organom i podmiotom kopie dokumentów. Do Likwidatora MSP wpływały i nadal wpływają wnioski o przekazanie kopii określonych dokumentów od innych organów i podmiotów, w tym MR. W odpowiedziach na te wnioski wskazywano na brak możliwości ich realizacji z uwagi na trwający proces przekazywania zasobów archiwalnych do Archiwum Akt Nowych, brak środków finansowych, sprzętu i pracowników, mogących dokonać kwerendy dokumentów.

⁴⁹ Pismo Likwidatora MSP z dnia 18 sierpnia 2017 r. (brak znaku pisma).

⁵⁰ Protokół oględzin z dnia 13 września 2017 r. (znak: KGP.410.004.01.2017).

(dowód: akta kontroli, str. 3783-3791, 4593-4599, 4625-4630, 4637-4641)

Zakres dokumentacji faktycznie przekazanej MR przez MSP w likwidacji na podstawie *protokołu zdawczo-odbiorczego* był zróżnicowany w odniesieniu do poszczególnych spółek przejmowanych w nadzór Ministra RiF. Stwierdzono przypadki nieprzekazania do MR wszystkich dokumentów wymienionych w treści *protokołu zdawczo-odbiorczego* w sposób warunkowy (przekazanie dokumentów miało nastąpić, o ile były w posiadaniu MSP – przyp. NIK), jak również przekazania do MR dokumentów niewymienionych w treści protokołu (w tym dokumentów innych niż mogących być kwalifikowane jako bieżące) oraz przekazania oryginałów zamiast kopii (tak przewidywał *protokół zdawczo-odbiorczy* – przyp. NIK).

Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora DNP, stan faktyczny dokumentów byłego MSP (które były przygotowywane przez pracowników komórek organizacyjnych MSP w likwidacji – przyp. NIK) przekazywanych MR był weryfikowany przez pracowników DNP, a w przypadku braku dokumentów uznawano, że były MSP także ich nie posiadało⁵¹. Zakładano, że w przypadku konieczności uzyskania dodatkowej dokumentacji możliwe będzie dokonywanie kwerendy w zasobach byłego MSP. Weryfikacja przekazywanych MR dokumentów prowadzona była na polecenie ówczesnego Dyrektora DNP. *Protokół zdawczo-odbiorczy dokumentacji związanej z nadzorem nad spółkami* został podpisany bez uwag przez ówczesnego Dyrektora DNP w dniu 21 lutego 2017 r.

(dowód: akta kontroli: 582-584, 901-922, 1154-1180, 1298-1307, 2709-2724, 3792-4461, 4593-4599)

1.4. Regulacje wewnętrzne dotyczące nadzoru właścicielskiego

Opracowane w byłym MSP zasady nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem SP⁵², dobre praktyki dotyczące kształtowania wynagrodzeń, działalności sponsoringowej i społecznej odpowiedzialności spółek, jak również wytyczne dla spółek z udziałem SP w zakresie przygotowywania sprawozdań finansowych oraz wykonywania funkcji przez członków rad nadzorczych - utraciły swoją moc od dnia 1 stycznia 2017 r. – w związku z wejściem w życie przepisów *u.z.m.p.*⁵³. Z tym dniem określanie zasad nadzoru właścicielskiego i dobrych praktyk, którymi kieruje się SP jako akcjonariusz przeszło w gestię Prezesa RM.

MR, po przejściu w styczniu 2017 r. nadzoru na spółkami z udziałem SP nie opracowało własnych zasad nadzoru właścicielskiego oczekując na wytyczne KPRM w sprawie jednolitych zasad nadzoru właścicielskiego.

Z wyjaśnień Dyrektora DNP⁵⁴ wynika, że Minister RiF *otrzymał tylko część uprawnień właścicielskich w stosunku do nadzorowanych spółek, w związku z powyższym sposób realizowania nadzoru przez Ministra musi być dostosowany do całościowej polityki realizowania nadzoru określonej przez Prezesa Rady Ministrów.*

Dyrektor DNP wyjaśnił również, że *Departament w bieżącej pracy posiłkuje się zasadami nadzoru właścicielskiego, opracowanymi przez Ministerstwo Skarbu Państwa oraz że podobnie postępują organy spółek, uznając, że dopóki nie*

⁵¹ Dyrektor DNP wyjaśnił także, że spółki z mniejszościowym udziałem SP nie przesyłały do byłego MSP sprawozdań F01 (brak podstawy do nałożenia takiego obowiązku), natomiast sprawozdania tych spółek przesyłali do byłego MSP przedstawiciele SP w radach nadzorczych (jeżeli SP miał w radzie takiej spółki swojego przedstawiciela, spółka była zobowiązana do jego sporządzania i udostępniała je radzie nadzorczej). Dodał również, że całość dokumentacji sprawozdawczej, jak również dokumenty korporacyjne spółek publicznych publikowane są na stronach internetowych.

⁵² Zarządzenie Nr 3 Ministra Skarbu Państwa z dnia 28 stycznia 2013 r. w sprawie zasad nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa, zmienione zarządzeniami Ministra Skarbu Państwa Nr 6 z dnia 7 marca 2013 r. i Nr 24 z dnia 24 czerwca 2013 r.

⁵³ Pismo Zastępcy Dyrektora Departamentu Skarbu Państwa KPRM do Zastępcy Dyrektora DNP z dnia 14 lipca 2017 r. (znak: DSKP.WŁK.4420.3.2017.MS).

⁵⁴ Pismo Dyrektora DNP z dnia 30 maja 2017 r. (znak: DNP-1.0810.3.2017.IW).

wprowadzono nowych zasad, należy posilkować się tymi, które dotychczas były stosowane. Wskazał również, że DNP nie dokonywał formalnego przedłużenia stosowania zasad sprawowania nadzoru nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa, opracowanych przez Ministerstwo Skarbu Państwa, ponieważ wymagałoby to sformalizowanego dostosowania tych zasad do obecnych warunków prawnych, określonych ustawą o zasadach (zarządzania mieniem państwowym – przyp. NIK), zaś dokonanie takiej weryfikacji byłoby równoznaczne z wprowadzeniem nowych zasad, co jest uzależnione od otrzymania wytycznych KPRM.

Według wyjaśnień Dyrektora DNP⁵⁵, kierownictwo DNP uznało, że dopóki KPRM nie przygotuje nowych zasad nadzoru, DNP będzie posilkować się zasadami nadzoru MSP, ponieważ spółki je znają. Wyjaśnił także, że dokumenty stanowiące zasady nadzoru właścicielskiego nie były oficjalnie przekazane organom nadzoru i spółkom, ale ponieważ zdecydowana większość spółek była wcześniej w nadzorze właścicielskim MSP, a z KPRM nie wyszły żadne nowe dokumenty, członkowie organów spółek korzystali z dokumentów byłego MSP. Korzystanie z dokumentów sprawozdawczych byłego MSP przez spółki było wynikiem realizacji wytycznych zawartych w piśmie Ministra – Członka RM z dnia 6 lutego 2017 r.⁵⁶. Wytyczne dla jednoosobowych spółek SP i spółek z większościowym udziałem SP dotyczące sporządzania sprawozdania finansowego za 2016 r. (przewidujące działania realizowane również w 2017 r.) zaakceptowane zostały przez Ministra – Członka RM zastępującego Ministra SP w dniu 19 września 2016 r.

DNP korzystał z zasad nadzoru właścicielskiego byłego MSP również przed dniem 1 stycznia 2017 r.

Z wyjaśnień Zastępcy Dyrektora DNP⁵⁷ wynika, że z uwagi na dotychczasowe niewypracowanie w KPRM (według stanu na dzień 31 sierpnia 2017 r. – przyp. NIK) jednolitego, obowiązującego wszystkie podmioty wykonujące prawa z akcji i udziałów w spółkach z udziałem SP, dokumentu regulującego zasady nadzoru właścicielskiego wobec tych spółek, w DNP przystąpiono do przygotowania regulacji wewnętrznych w tym zakresie.

W wyniku tych prac, w DNP przygotowany został projekt zarządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie zasad wykonywania w Ministerstwie Rozwoju nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa, powołania Zespołu do spraw Nominacji oraz Zespołu do spraw Projektów Strategicznych oraz projekt dokumentu pn. Zasady nadzoru właścicielskiego nad spółkami nadzorowanymi przez Ministra Rozwoju i Finansów obowiązujące w Ministerstwie Rozwoju (mający stanowić załącznik do powyższego zarządzenia). Projekty te znajdowały się w fazie ustaleń i uzgodnień, w tym z Kierownictwem MR⁵⁸.

(dowód: akta kontroli, str. 13-23, 332-357, 578-579, 1057-1063, 1089-1091, 1302-1307, 2771-2774, 3002-3004, 4593-4599, 4607-4619)

1.5. Organizacja wewnętrzna i zasoby kadrowe MR

DNP działał w strukturze Ministerstwa Gospodarki⁵⁹ do dnia jego zniesienia (z dniem 16 listopada 2015 r.); w ramach departamentu funkcjonował wydział nadzoru realizujący zadania z zakresu nadzoru właścicielskiego nad spółkami.

Po utworzeniu MR, z dniem 16 listopada 2015 r. Prezes RM nadała Ministerstwu statut zarządzeniem z dnia 28 stycznia 2016 r.⁶⁰ Regulamin organizacyjny MR

⁵⁵ Pismo Dyrektora DNP z dnia 25 lipca 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW).

⁵⁶ Pismo Ministra – Członka Rady Ministrów z dnia 6 lutego 2017 r. (znak: SKRM.211.1.2017).

⁵⁷ Pismo Zastępcy Dyrektora DNP Jakuba Modrzejewskiego z dnia 31 sierpnia 2017 r. (znak: DNP-IX.0810.3.2017.MM).

⁵⁸ Pismo Dyrektora DNP z dnia 22 września 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.ML).

⁵⁹ Dalej także: MG.

ustalony został w dniu 3 marca 2016 r.⁶¹ Od momentu utworzenia MR w jego strukturach funkcjonował DNP, który m.in. realizował zadania związane z wykonywaniem uprawnień w zakresie praw z akcji/udziałów SP będących we właściwości ministra. Wewnętrzny regulamin organizacyjny DNP został zatwierdzony w dniu 16 czerwca 2016 r.

W dniu 28 września 2016 r. zatwierdzono nowy wewnętrzny regulamin DNP.

W dniu 16 stycznia 2017 r. został zatwierdzony kolejny nowy wewnętrzny regulamin organizacyjny DNP⁶².

Z wyjaśnień Dyrektora DNP⁶³ wynika, że w MR w związku z przejęciem nadzoru właścicielskiego nad 245 spółkami zostały podjęte działania mające na celu zmianę struktury organizacyjnej ministerstwa oraz DNP.

Z dniem 4 kwietnia 2017 r. zmieniony został statut MR – została w nim wydzielona nowa komórka organizacyjna w postaci DZA⁶⁴. Z dniem 15 kwietnia 2017 r.⁶⁵ został zmieniony regulamin organizacyjny MR. Zostały w nim podzielone i opisane zadania DNP i DZA. W konsekwencji w MR przystąpiono do opracowania nowych regulaminów organizacyjnych departamentów. Wewnętrzny regulamin organizacyjny DNP został zatwierdzony przez Dyrektora Generalną MR w dniu 26 maja 2017 r., a DZA w dniu 22 maja 2017 r.

Na mocy powyższego regulaminu w DNP wprowadzona została nowa organizacja wewnętrzna departamentu⁶⁶.

Nadzór właścicielski nad spółkami z udziałem SP sprawowany był w DNP⁶⁷, a do zadań DZA należało m.in.: zbywanie akcji lub udziałów oraz przeprowadzanie ich nieodpłatnego zbywania; analizowanie funkcjonowania spółek oraz opracowywanie zbiorczych, okresowych i doraźnych informacji; przedstawianie analiz w szczególności odnośnie projektów inwestycyjnych i restrukturyzacyjnych; planowanie łącznych dochodów z dywidend i monitorowanie dochodów z tego tytułu⁶⁸.

Z byłego MSP do DNP, w okresie od 1 lutego 2017 r. do 30 marca 2017 r., przeniesione zostały łącznie 53 osoby; nie było przeniesień do DNP z innych komórek organizacyjnych MR.

⁶⁰ Zarządzenie Nr 13 Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie nadania statutu Ministerstwu Rozwoju (M.P. poz. 98, ze zm.).

⁶¹ Zarządzenie nr 11 Ministra Rozwoju z dnia 3 marca 2016 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Rozwoju (Dz. Urz. Min. Roz. poz. 8, ze zm.).

⁶² Zgodnie z jego brzmieniem, w skład DNP wchodził: 1) dyrektor departamentu, 2) zastępca dyrektora departamentu, 3) Wydział Nadzoru nad Instytutami Badawczymi i Centrami Badawczo-Rozwojowymi, 4) Wydział Nadzoru nad Instytucjami Państwowymi, 5) Wydział Nadzoru Właścicielskiego, 6) Samodzielne Stanowisko do spraw Obsługi Prawnej i 7) sekretariat. Z zakresu właściwości departamentu wykreślone zostały zadania dotyczące realizowania zadań wynikających z podległości wydziałów promocji handlu i inwestycji ambasad/konsulatów RP oraz wydziałów/zespołów w stałych przedstawicielstwach RP przy organizacjach międzynarodowych za granicą i inne z nimi powiązane.

⁶³ Pismo Dyrektora DNP z dnia 30 maja 2017 r. (znak: DNP-1.0810.3.2017.IW).

⁶⁴ Niezależnie od innych zmian (niedotyczących przedmiotu kontroli).

⁶⁵ Zarządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 kwietnia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Rozwoju (Dz. Urz. MRiF poz. 79).

⁶⁶ W skład DNP wchodził: 1) dyrektor departamentu, 2) dwóch zastępców dyrektora departamentu, 3) Wydział Nadzoru nad Instytucjami Państwowymi, 4) Wydział Nadzoru nad Instytutami Badawczymi i Centrami Badawczo-Rozwojowymi, 5) Wydział Nadzoru nad Spółkami Strategicznymi, 6) Wydział Nadzoru nad Spółkami w Likwidacji i Spółkami w Upadłości, 7) Wydział Nadzoru nad Spółkami z Mniejszościowym Udziałem Skarbu Państwa, 8) Wydział Nadzoru nad Spółkami z Większościowym Udziałem Skarbu Państwa, 9) Wydział Nadzoru nad Spółkami Zarządzającymi Specjalnymi Strefami Ekonomicznymi, 10) Zespół do spraw Organizacyjnych, 11) Samodzielne Stanowisko do spraw Obsługi Prawnej, 12) Sekretariat.

⁶⁷ Jak wyjaśnił Dyrektor DNP, w ramach struktury MR istnieją również departamenty merytoryczne, które zajmują się kwestiami merytorycznymi dotyczącymi niektórych spółek, a w tym zakresie w szczególności należy wskazać na Departament Inwestycji i Rozwoju oraz Departament Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

⁶⁸ Planowanie dochodów z dywidend od poszczególnych spółek, w których prawa z akcji lub udziałów wykonuje Minister RiF należało do zadań DNP.

W związku z utworzeniem DZA część pracowników DNP wraz z zadaniami (innymi niż nadzór nad spółkami) została przeniesiona do DZA⁶⁹. Przeniesienie (na dotychczasowych warunkach) objęło 30 pracowników DNP, w tym 29 pracowników będących byłymi pracownikami byłego MSP.

W międzyczasie powołane zostało również nowe kierownictwo DNP – dyrektor DNP (20 marca 2017 r.) oraz dwóch zastępców (21 marca 2017 r. i 4 maja 2017 r.).

Planowana i faktyczna liczba pracowników DZA od utworzenia departamentu wynosiła 36 osób. W dniu 11 lipca 2017 r. zatrudniono jedną osobę – w Zespole Zbywania Akcji Skarbu Państwa⁷⁰. Według stanu na dzień 28 lipca 2017 r., w DZA zatrudnionych było 37 osób.

Z wyjaśnień Dyrektora DNP⁷¹ wynika, że *pracownicy zatrudnieni w DNP posiadają kwalifikacje zgodne z określonymi wymogami na zajmowanych stanowiskach (kwalifikacje pracowników z obszaru nadzoru zostały określone w opisie stanowiska), a zadania nadzorcze wykonywane są przez pracowników z dużym doświadczeniem zawodowym (...)*. W związku ze zmienionymi regulacjami w obszarze nadzoru właścicielskiego w dniach 12-13 maja 2017 r. pracownicy DNP, w ramach podnoszenia kompetencji, uczestniczyli w szkoleniu dotyczącym nowego modelu nadzoru właścicielskiego i dotyczących go przepisów.

Według stanu na dzień 25 lipca 2017 r. do DNP było przypisanych 57,5 etatu (wykorzystanych było 55,5 etatu): wyższe stanowiska w służbie cywilnej – trzy etaty przypisane i wykorzystane, służba cywilna – 52 etaty przypisane i 50 wykorzystanych oraz administracja – dwa i pół etatu przypisane i wykorzystane⁷².

Jak wskazał Dyrektor DNP⁷³, przenoszonym z likwidowanego MSP pracownikom proponowane były głównie dotychczasowe warunki pracy, zarówno w zakresie zatrudnienia, jak i wynagrodzenia. Wyjątek dotyczył trzech grup osób (byłych dyrektorów i zastępców dyrektorów departamentów – pięciu osób oraz naczelników wydziałów – 11 osób (zaproponowane nowe stanowiska) oraz zatrudnionym w byłym MSP na stanowiskach inspektora i starszego inspektora (wyznaczono w MR nowe stanowiska zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami i wykształceniem, zachowując ich dotychczasowe wynagrodzenie).

W ramach DNP, nadzorem nad spółkami z udziałem SP zajmowało się pięć z siedmiu wydziałów; pozostałe dwa zajmowały się nadzorem nad instytucjami państwowymi (pięciu pracowników) oraz nadzorem nad instytucjami badawczymi i centrami badawczo-rozwojowymi (ośmiu pracowników).

Poszczególne nadzorowane spółki przypisane zostały do zadań poszczególnych wydziałów DNP i wyznaczeni byli dla nich właściwi pracownicy.

(dowód: akta kontroli, str. 13-23, 248-293, 683-762, 1057-1063, 1073-1078, 1083, 1426-1428, 1515-1536, 4462-4465)

1.6. Dostęp do Zintegrowanego Systemu Informatycznego (ZSI)

Zgodnie z art. 114 ust. 3 *ustawy – przepisy wprowadzające u.z.m.p.*, wykonywanie uprawnień przysługujących SP do Zintegrowanego Systemu Informatycznego dla Ministerstwa Skarbu Państwa⁷⁴ przejął Szef KPRM.

⁶⁹ Pismo Dyrektora DNP z dnia 30 maja 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW).

⁷⁰ Z uwagi na długotrwałą nieobecność jednego pracownika.

⁷¹ Pismo Dyrektora DNP z dnia 30 maja 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW).

⁷² Pismo Dyrektora DNP z dnia 25 lipca 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW).

⁷³ Pismo Dyrektora DNP z dnia 14 września 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW.36).

⁷⁴ W dokumentach KPRM sporządzanych w 2017 r. – Zintegrowany System Informatyczny db dla Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (zwany także: ZSI db). W niniejszym Wystąpieniu dalej: ZSI.

Dyrektor Generalna MR wyjaśniła⁷⁵, że od momentu wejścia w życie *u.z.m.p.* MR dokładało wszelkich starań mających na celu uzyskanie dostępu do systemu ZSI.

Jeszcze przed wejściem *u.z.m.p.* w życie Dyrektor Generalna MR przy piśmie z dnia 22 grudnia 2016 r. zwróciła się do MSP o umożliwienie pełnego dostępu dla MR do ZSI. W styczniu i lutym 2017 r. podejmowane były działania mające na celu uruchomienie połączenia z ZSI poprzez VPN⁷⁶.

Dyrektor Generalna MR wskazała, że MR brało czynny udział we wszystkich działaniach inicjowanych przez KPRM jako dysponenta ZSI w zakresie umożliwienia dostępu innym resortom, w tym w spotkaniach organizowanych przez KPRM.

Efektom prac było podpisanie przez KPRM i MR dwóch porozumień dotyczących dostępu do systemu ZSI:

- w zakresie przejętych zadań dotyczących udostępniania akcji i udziałów uprawnionym pracownikom, monitorowania zobowiązań pozacenowych z umów prywatyzacyjnych, zbywania akcji i udziałów należących do SP oraz dochodzenia należności SP z powyższych tytułów – porozumienie podpisano w dniu 27 kwietnia 2017 r.
- w zakresie nadzoru właścicielskiego – porozumienie podpisano w dniu 19 maja 2017 r.

Z wyjaśnień Dyrektor DZA⁷⁷ wynika, że większość pracowników DZA posiada dostęp do systemu ZSI od dnia 4 maja 2017 r. Pojedyncze osoby uzyskały dostęp w dniach: 9 maja 2017 r., 23 maja 2017 r., 5 lipca 2017 r. i 21 lipca 2017 r. Pracownicy DNP posiadają dostęp do systemu ZSI od dnia 7 czerwca 2017 r. DZA zgłosiło sześciu pracowników DNP nieznających systemu ZSI na szkolenie organizowane przez KPRM.

(dowód: akta kontroli, str. 526-554, 860-863, 899, 1050, 1073-1079, 1208-1209)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. MR przed podpisaniem z Likwidatorem MSP *Porozumienia z dnia 31 stycznia 2017 r. oraz protokołu zdawczo-odbiorczego dokumentacji związanej z nadzorem nad spółkami* nie przedstawiło MSP w likwidacji oczekiwanego zakresu dokumentacji dotyczącej nadzorowanych spółek. MR nie otrzymało z MSP w likwidacji wszystkich dokumentów pozwalających na uzyskanie zarówno pełnej wiedzy historycznej o spółkach SP przejmowanych w nadzór właścicielski, jak i wypracowanych w byłym MSP dokumentów w postaci koncepcji, analiz i planów. Trwający proces likwidacji MSP uniemożliwiał uzyskanie powyższych dokumentów – nieprzekazanych na początkowym etapie likwidacji, przy uzgadnianiu i podpisywaniu powyższych dokumentów – w okresie późniejszym.

Z wyjaśnień Dyrektor Generalnej MR wynika⁷⁸, iż w okresie do czasu zakończenia likwidacji Ministerstwa Skarbu Państwa, tj. do 31 marca 2017 r., nie było wiadomym, że archiwum zakładowe b. MSP będzie niedostępne. Wskazała również, że nie przeprowadzono analizy ewentualnych potrzeb co do zakresu dokumentacji z lat ubiegłych dotyczącej spółek z udziałem SP, ponieważ zakładano, że w razie konieczności będzie istniała możliwość

⁷⁵ Pismo Dyrektora Generalnego MR z dnia 25 lipca 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW).

⁷⁶ Ang. *Virtual Private Network* – wirtualna sieć prywatna będąca siecią zdolną do wymiany danych poprzez publiczną infrastrukturę telekomunikacyjną, która poprzez wykorzystanie protokołów tunelowania i procedur bezpieczeństwa zapewnia poufność danych.

⁷⁷ Pismo Dyrektora DZA Magdaleny Piłat z dnia 28 lipca 2017 r. (znak: DZA-I.0810.1.2017.1.JN).

⁷⁸ Pismo Dyrektora Generalnego MR z dnia 20 września 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW.37).

bieżącego korzystania z wybranej dokumentacji zgromadzonej w archiwum zakładowym b. MSP. NIK zauważa, iż wyjaśnienia Dyrektora Generalnej MR i byłego Dyrektora DNP i informacje Likwidatora MSP różnią się w zakresie wskazania miejsca podejmowania decyzji o zakresie dokumentacji byłego MSP dotyczącej nadzoru nad spółkami przekazywanej do MR.

2. Pracownicy MR nie mieli możliwości korzystania z systemu ZSI do dnia 4 maja 2017 r. (DZA) lub do dnia 7 czerwca 2017 r. (DNP), pomimo starań MR o uzyskanie pełnego dostępu podejmowanych od grudnia 2016 r.

Oznacza to, że dla pracowników MR niedostępna była wiedza o sytuacji, zagrożeniach i perspektywach dalszego funkcjonowania spółek w postaci analiz, koncepcji i programów wypracowanych w MSP. Wiedza przejęta z MSP mogłaby być spożytkowana do skutecznego nadzoru nad spółkami i pozwoliłaby na przynajmniej częściowe oszczędzenie czasu, który będzie zużyty w MR na opracowanie własnych analiz.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

2. Wyznaczanie celów organom spółek i egzekwowanie ich wykonania

Opis stanu faktycznego

Przy wyznaczaniu celów organom spółek i egzekwowaniu ich wykonania po przejęciu przez Ministra RiF nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem SP na zasadach przewidzianych w *u.z.m.p.* MR stosowało w sposób posilkowy zasady nadzoru właścicielskiego opracowane przez byłe MSP.

Według wyjaśnień Dyrektora DNP⁷⁹ - cele i zadania spółek określają powszechnie obowiązujące akty prawne oraz dokumenty rządowe⁸⁰. Informacje na temat kierunków rozwoju ze wskazaniem zagrożeń i ryzyk przekazywano w sprawozdaniach zarządów z działalności spółek.

Oczekiwania i zalecenia MR przekazywane były w trakcie roboczych spotkań z członkami organów spółek oraz w formie pisemnej. Każdy nowo powołany przedstawiciel SP otrzymywał ustną lub pisemną informację o powołaniu w skład rady nadzorczej, jak również był zobligowany do przekazywania do DNP (w ramach obowiązujących przepisów prawa) złożonych zdań odrębnych do uchwał podjętych przez radę nadzorczą, ewentualnych nieprawidłowości w działaniach zarządu spółki, istotnych problemów w działalności spółki, ewentualnych zagrożeń w funkcjonowaniu spółki.

Elementem nadzoru właścicielskiego Ministra RiF nad spółkami były indywidualne, robocze spotkania lub rozmowy telefoniczne Ministra lub innych osób działających w jego imieniu z członkami rad nadzorczych i zarządów lub osób przez nich wskazanych do kontaktu. Ponadto, spotkania z akcjonariuszami/wspólnikami, członkami zarządów i rad nadzorczych spółek odbywały się w trakcie walnych zgromadzeń akcjonariuszy czy zgromadzeń wspólników.

W odniesieniu do spółek zarządzających specjalnymi strefami ekonomicznymi⁸¹ obowiązują dokumenty przyjęte przez RM: *Koncepcja rozwoju specjalnych stref*

⁷⁹ Pismo Dyrektora DNP z dnia 30 maja 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW).

⁸⁰ M.in. *Plan na rzecz odpowiedzialnego rozwoju, Koncepcja rozwoju specjalnych stref ekonomicznych, Działania zwiększające atrakcyjność specjalnych stref ekonomicznych dla inwestorów, Polityka energetyczna Polski do 2030 roku, Program działalności górnictwa węgla kamiennego w Polsce w latach 2007–2015.*

⁸¹ Do których zastosowanie ma *ustawa o SSE*, która określa zasady i tryb ustanawiania specjalnych stref ekonomicznych, zarządzania nimi oraz szczególne zasady i warunki prowadzenia na ich terenie działalności gospodarczej. Akty wykonawcze do ustawy szczegółowo regulują funkcjonowanie SSE i spółek zarządzających w takich obszarach jak

ekonomicznych z dnia 27 stycznia 2009 r. oraz *Działania zwiększające atrakcyjność specjalnych stref ekonomicznych dla inwestorów* z dnia 4 grudnia 2013 r., w których zostały nakreślone m.in. kierunki rozwoju stref i zostały ustalone kierunki działania spółek zarządzających.

Według wyjaśnień⁸² Dyrektora DNP, kontrola i ocena działalności członków organów spółek oraz monitorowanie realizacji zaleceń przekazywanych przez MR, odbywa się na podstawie analizy otrzymywanych dokumentów (kwartalnych informacji, protokołów rad nadzorczych, wniosków do walnego zgromadzenia, sprawozdań rocznych i innych). Ocena działalności zarządów i ustalanie celów do realizacji jest dokonywana przez MR, m.in. w związku z rozpatrywaniem i zatwierdzaniem rocznych sprawozdań finansowych, sprawozdań z działalności spółki i w trakcie bezpośrednich spotkań z członkami zarządów i rad nadzorczych.

MR gromadzi również dane dotyczące nadzorowanych spółek w systemie ZSI. W odniesieniu do poszczególnych spółek będących w nadzorze Ministra RiF zawarte są w nim informacje dotyczące bieżącej sytuacji spółki, które – poza danymi w zakresie struktury kapitałowej, komórki nadzorującej, podstawowego przedmiotu działalności, organów spółki, kapitałów i informacji finansowych – zawierają m.in. dane w zakresie sytuacji gospodarczej i finansowej, określonych celów krótko- i długoterminowych dla spółki wraz z opisem sposobu ich realizacji, planów SP dotyczących spółki, oceny realizacji tych działań oraz wniosków z oceny realizacji założonych celów.

Podobnie, jak dokumenty byłego MSP stanowiące zasady nadzoru właścicielskiego, z dniem 1 stycznia 2017 r. utraciły moc wypracowane w byłym MSP: *Dobre praktyki w zakresie prowadzenia działalności sponsoringowej przez spółki z udziałem Skarbu Państwa* oraz *Dobre praktyki w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu w spółkach z udziałem Skarbu Państwa* (odpowiednio z czerwca i września 2016 r.).

Według wyjaśnień Dyrektora DNP⁸³, w zakresie prowadzenia działalności sponsoringowej przez spółki z udziałem SP, MR posiłkuje się powyższymi opracowanymi przez MSP dobrymi praktykami, które mają charakter zaleceń/wytycznych i nie stanowią źródła powszechnie obowiązującego prawa.

Pomimo, że dotychczas w KPRM nie opracowano dokumentu wytycznych odnośnie dobrych praktyk w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu⁸⁴, MR promuje stosowanie społecznej odpowiedzialności biznesu poprzez stronę internetową⁸⁵, na której znajdują się szczegółowe informacje m.in. standardy, społeczne raportowanie i wytyczne.

Od maja 2016 r. w Biurze Ministra funkcjonuje Zespół ds. CSR⁸⁶ i Kontaktów z Interesariuszami, którego głównym zadaniem jest upowszechnianie standardów społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw wśród różnych grup interesariuszy. W 2016 r. powołany został⁸⁷ Zespół do spraw Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw jako organ pomocniczy Ministra RiF,

rozwoj, udzielanie zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej i wykonywanie bieżącej kontroli działalności przedsiębiorców, przetargi i rokowania oraz kryteriów oceny przedsięwzięć, które mają być podjęte na terenie strefy.

⁸² Pismo Dyrektora DNP z dnia 30 maja 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW).

⁸³ Pismo Dyrektora DNP z dnia 30 maja 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW).

⁸⁴ MR w dniu 13 czerwca 2017 r. występowało do KPRM z zapytaniem o stosowność wypracowanych w byłym MSP *Dobrych praktyk w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu w spółkach z udziałem Skarbu Państwa*.

⁸⁵ <https://www.mr.gov.pl/strony/zadania/wsparcie-przedsiębiorczosci/spoleczna-odpowiedzialnosc-przedsiębiorstw-csr/>

⁸⁶ Ang. CSR/RBC *Corporate Social Responsibility* - Społeczna Odpowiedzialności Przedsiębiorstw.

⁸⁷ Zarządzenie nr 53 Ministra Rozwoju z dnia 21 września 2016 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw.

wspierający Ministra w działaniach na rzecz odpowiedzialnego prowadzenia biznesu⁸⁸.

(dowód: akta kontroli, str. 13-23, 294-329, 2773-2774, 4619)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Nieopracowanie zasad nadzoru oraz polityk, w tym dywidendowej, wobec spółek skutkuje dotychczasowym brakiem efektów zmiany modelu nadzoru właścicielskiego deklarowanym w uzasadnieniu *u.z.m.p.*

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

3. Polityka dywidendowa wobec spółek

Opis stanu
faktycznego

Pierwotny plan dochodów budżetowych z 16 grudnia 2016 r. w części 20 – *Gospodarka*, dział 756 - *Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem* w roku 2017 z tytułu dywidend za rok 2016 od spółek⁸⁹ będących w nadzorze Ministra RiF w trakcie prac nad ustawą budżetową - określony został w wysokości 240 mln zł.

W wyniku przejścia przez Ministra RiF nadzoru nad spółkami i uzyskania uprawnień do wykonywania praw z akcji i udziałów w tych spółkach, po dokonanej analizie, MR podwyższyło w marcu 2017 r. planowaną kwotę dochodów z tytułu dywidend na rok 2017 do 1 mld zł. W wyniku weryfikacji planowanych dochodów z tytułu dywidend, m.in. z powodu uzyskanych informacji o wynikach finansowych spółek za rok 2016, przejścia nadzoru nad PZU S.A. przez KPRM oraz rekomendacji spółek odnośnie podziału zysku (uwzględniających w przypadku PKO BP S.A. zalecenie Komisji Nadzoru Finansowego⁹⁰ w sprawie zatrzymania całości zysku w spółce), MR pierwotnie oszacowało przewidywane wykonanie dochodów z tytułu dywidendy w roku 2017 na poziomie 79,4 mln zł, a po zakończeniu ZWZ spółek podwyższono w sierpniu 2017 r. planowane dochody do poziomu 79,8 mln zł.

Określenie dobrych praktyk, w tym w zakresie polityki dywidendowej spółek z udziałem SP, w związku z otrzymaniem tylko części uprawnień właścicielskich w stosunku do nadzorowanych spółek przez Ministra RiF, należy do kompetencji Prezesa RM (art. 7 ust. 2 *u.z.m.p.*).

Według wyjaśnień⁹¹ Zastępcy Dyrektora DNP, do momentu określenia dobrych praktyk przez Prezesa RM, decyzja o poborze dywidendy lub o odstąpieniu od jej poboru jest w MR rozpatrywana indywidualnie dla każdej spółki z uwzględnieniem zasad nadzoru właścicielskiego byłego MSP, w szczególności z uwzględnieniem załącznika, tj. *Wytucznych dla JSSP i spółek z większościovym udziałem Skarbu Państwa sporządzających sprawozdanie finansowe za rok 2016*⁹², które zawierają kierunkowe zasady podziału zysku netto za 2016 r. Zgodnie z zapisami *Wytucznych* decyzje o poborze dywidendy uwzględniają sytuację ekonomiczną spółki, realizowane projekty inwestycyjne, realizowaną misję i zadania publiczne oraz

⁸⁸ Do zadań Zespołu należało m.in.: upowszechnianie zasady solidarności społecznej oraz odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej, prowadzenie dialogu, wymiana doświadczeń między administracją publiczną, biznesem, partnerami społecznymi oraz organizacjami pozarządowymi i instytucjami naukowo-badawczymi w zakresie zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw.

⁸⁹ Dywidenda zaplanowana od spółki PKO BP S.A.

⁹⁰ Dalej: KNF.

⁹¹ Pismo Zastępcy Dyrektora DNP z dnia 14 czerwca 2017 r. (DNP-I.0810.3.2017.IW).

⁹² Wytuczne zaakceptowane w dniu 19 września 2016 r. przez Ministra – Członka RM zastępującego Ministra SP.

specyfikę sektora, w którym działa spółka. W *Wytocznych* wskazano, że zarząd spółki w sprawozdaniu z działalności spółki powinien przedstawić także:

- przewidywane kierunki rozwoju ze wskazaniem zagrożeń i ryzyka, jakie mogą wystąpić w spółce,
- opis możliwości rozwoju przewidywanej sytuacji finansowej, w tym bilans i rachunek zysków i strat w 2017 r.,
- strategię spółki na najbliższe lata uwzględniając m.in możliwości pozyskania rynków zbytu, przewidywaną wielkość produkcji oraz niezbędne potrzeby inwestycyjne przedstawione w formie wieloletniego planu inwestycyjnego.

Według przekazanego przez DNP zestawienia⁹³ danych spółek z udziałem SP, w których prawa z akcji i udziałów SP wykonuje Minister RiF (wg stanu na koniec roku 2013, 2014, 2015, 2016 i 30 czerwca 2017 r.) wielkość dywidendy za 2016 r. należnej SP w 2017 r. wyniosła łącznie 79,8 mln zł⁹⁴, a wpłaty z tego tytułu realizowane były terminowo i w wysokości zgodnej z uchwałami ZWZ/ZZW.

Rozpiętość należnej za 2016 r. dywidendy od 12 spółek wyniosła od 0,12 zł (w przypadku spółki BondSpot S.A.) do 31,6 mln zł (GPW S.A.). Należna za rok 2016 dywidenda od trzech spółek (GPW S.A., Grupa Azoty S.A. i Totalizator Sportowy Sp. z o.o. - łącznie 77,44 mln zł) stanowi 97% łącznej kwoty należnej SP dywidendy od spółek nadzorowanych przez Ministra RiF.

W I kwartale 2017 r. Minister RiF w piśmie⁹⁵ do MF poinformował, że prognoza dochodów budżetu państwa z tytułu dywidend od wszystkich spółek z udziałem SP oszacowana została w kolejnych latach (2017-2020) w wysokości po 1 mld zł.

W związku z opracowaną w MR w lipcu 2017 r. korektą planu dochodów, według wstępnej analizy wysokości dywidend od spółek będących w nadzorze Ministra RiF w latach 2018-2021, oszacowano dochody w wysokości: ok. 416 mln zł w roku 2018 oraz 440 mln zł w kolejnych latach.

Według informacji przedstawionej w piśmie⁹⁶ DZA do Departamentu Budżetu Gospodarki⁹⁷, planowanie dochodów z dywidend w perspektywie kilkuletniej obarczone jest znaczną niepewnością, a uzyskanie zakładanych dochodów uzależnione jest nie tylko od wyników finansowych spółek, lecz również od ich potrzeb kapitałowych w związku z realizowanymi i planowanymi inwestycjami, od sytuacji rynkowej oraz od rekomendacji i indywidualnych zaleceń KNF dla instytucji finansowych.

(dowód: akta kontroli, str. 332-357, 1382-1385, 1410-1416, 2696-2704)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

⁹³ Pismo Dyrektora DNP z dnia 4 sierpnia 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW.31).

⁹⁴ W latach ubiegłych dywidenda wypłacona SP wyniosła: od 20 spółek za rok 2013 w wysokości 2 171,1 mln zł, za rok 2014 (18 spółek), 1 225,4 mln zł, za rok 2015 (18 spółek), 873 mln zł. Brak możliwości porównania poziomu dywidend - rok 2016 do roku 2015, wynika m.in. z nieuwjęcia przez DNP w zestawieniu dywidendy spółki PZU S.A. (w kwocie ponad 1,2 mld zł), będącej aktualnie w nadzorze Prezesa RM.

⁹⁵ Pismo Ministra RiF do Podsekretarza Stanu w MF z marca 2017 r. (znak: DNP-I.0310.1.2017, brak daty dziennej pisma).

⁹⁶ Pismo Zastępcy Dyrektora DZA do Dyrektora DBG z dnia 11 lipca 2017 r. (znak: DBG-I.0310.2.20170).

⁹⁷ Dalej także: DBG.

4. Monitorowanie sytuacji spółek

4.1. Informacje o sytuacji spółek

Opis stanu
faktycznego

Do dnia wejścia w życie *u.z.m.p.* i postawienia MSP w stan likwidacji obowiązywały zasady nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa, opracowane przez to ministerstwo w 2013 r. W zasadach tych określono, że reprezentanci SP w spółkach z udziałem SP przekazują do MSP między innymi: informacje kwartalne o spółce z udziałem SP w terminie do końca miesiąca następującego po upływie kwartału sprawozdawczego, w przypadku sprawozdań za IV kwartał do 10 lutego roku następnego. Do informacji kwartalnej dołączane jest sprawozdane F-01 o przychodach, kosztach i wyniku finansowym za kwartał sprawozdawczych. W przypadku spółek publicznych, zobowiązane były one do przesyłania do MSP informacji kwartalnych w terminie siedmiu dni po opublikowaniu przez spółkę raportów kwartalnych lub półrocznych.

(dowód: akta kontroli str. 13-23, 2615-2691, 2771-2774)

Minister – Członek RM w piśmie z dnia 6 lutego 2017 r. zwrócił się do ministrów nadzorujących spółki z udziałem SP o spowodowanie przekazywania informacji kwartalnych o nadzorowanych spółkach za IV kwartał 2016 r., w wersji papierowej do urzędu obsługującego ministra wykonującego prawa z akcji SP w danej spółce, a wersji elektronicznej na zasadach dotychczasowych z wykorzystaniem Generатора Ankiety Kwartalnej. Równocześnie w piśmie tym przypomniane zostały dotychczasowe zasady odnośnie sporządzania i przesyłania informacji kwartalnych o spółce, w tym między innymi terminy przesyłania informacji.

(dowód: akta kontroli str. 3001-3004)

Spółki pozostające w nadzorze Ministra RiF, w ramach informowania o swojej sytuacji, przekazywały informacje kwartalne wraz ze sprawozdaniem F-01, w terminach wynikających z zasad nadzoru właścicielskiego opracowanych przez MSP. W przypadku spółek publicznych informacje na temat ich sytuacji finansowej, były pozyskiwane przez DNP również z ich stron internetowych, na których publikowane są raporty bieżące.

Spośród 13 spółek, których informacje kwartalne poddane zostały analizie przez NIK, opóźnienia w ich przekazywaniu wystąpiły w przypadku czterech spółek. Opóźnienia te wynosiły od czterech dni, w przypadku informacji kwartalnej ARP S.A. za IV kwartał 2016 r., do 31 dni w przypadku informacji kwartalnej CF „CEFARM” S.A. za I kwartał 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 3008-3782)

Z wyjaśnień Dyrektora DNP⁹⁸ wynika, że *termin przekazywania kwartalnych informacji o spółce wynika z regulacji obowiązujących w tzw. nadzorze właścicielskim i nie jest terminem „sztywnym”, bezwzględnie obowiązującym.* Ponadto Dyrektor DNP⁹⁹ stwierdził, że przypadki przekazywania informacji kwartalnych po ustalonym terminie spowodowane były zazwyczaj nieobecnością pracowników uprawnionych do ich podpisania i w większości przypadków były sygnalizowane przez spółki. W przypadkach opóźnień w przekazywaniu tych informacji, pracownicy DNP zwracali się bezpośrednio do spółek lub przedstawicieli SP w radach nadzorczych o ich przekazanie.

(dowód: akta kontroli str. 332-337, 2771-2772)

⁹⁸ Pismo Dyrektora DNP z dnia 14 czerwca 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW).

⁹⁹ Pismo Dyrektora DNP z dnia 19 lipca 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW).

Sytuacja ekonomiczna spółek, według Dyrektora DNP¹⁰⁰, jest przedmiotem analizy dokonywanej przez rady nadzorcze spółek lub pełnomocników wspólnika, którzy w ramach nadzorowania funkcjonowania spółki, dokonują również analizy stanu realizacji przyjętych w spółce planów rzeczowo-finansowych. Analiza sytuacji ekonomicznej spółki zawarta jest również w opinii biegłego rewidenta. Ponadto DNP na bieżąco monitoruje sytuację ekonomiczną spółek w oparciu o przekazywane informacje kwartalne, a wyniki tych analiz zawarte są w notatkach i instrukcjach głosowania sporządzonych na potrzeby WZ/ZW.

MR nie wypracowało własnych zasad oceny wyników działalności nadzorowanych spółek¹⁰¹ oraz nie zlecało sporządzania opinii i ekspertyz w zakresie ich sytuacji ekonomicznej, a opracowywanie informacji o kondycji ekonomiczno-finansowej spółek i raportów z zakresu wybranych obszarów funkcjonowania spółek stanowi jedną z kompetencji DZA.

(dowód: akta kontroli str. 332-337, 2771-2772, 2777-3000)

Z wyjaśnień Dyrektor DZA wynika¹⁰², że opracowywane przez Departament informacje zbiorcze, okresowe lub doraźne o kondycji ekonomiczno-finansowej spółek oraz raporty z zakresu wybranych obszarów ich funkcjonowania, w oparciu o dane pozyskane z DNP, odnoszą się do całego portfela spółek pozostających w nadzorze Ministra RiF lub określonych grup spółek – są to np. Raport roczny o stanie portfela spółek w nadzorze Ministra RiF, raporty informacyjne dotyczące analizy pogładowej portfela spółek w nadzorze Ministra RiF, czy raport w zakresie zasadności utrzymania tzw. pakietów *resztówkowych* w portfelu Ministra RiF.

Ponadto na wniosek DNP i na podstawie przekazanej dokumentacji, DZA przedstawia informacje, opinie i analizy pod kątem ekonomiczno-finansowym, dotyczące w szczególności projektów inwestycyjnych i restrukturyzacyjnych realizowanych przez spółki, np. stanowisko dotyczące wniosków Zarządu CF „CEFARM” S.A. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki zależnej Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe Puri-Pharma Sp. z o.o.¹⁰³.

(dowód: akta kontroli str. 13-23, 338-357)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

MR dysponuje niejednorodnymi danymi o sytuacji ekonomicznej nadzorowanych spółek, zawartymi w informacjach kwartalnych przekazywanych do Ministerstwa. W przypadku jednoosobowych spółek SP dane o sytuacji ekonomicznej zawierają między innymi informacje o kształtowaniu się przeciętnego wynagrodzenia, wskaźnikach ekonomicznych, terminowości regulowania zobowiązań, wykorzystaniu amortyzacji na odtworzenie majątku produkcyjnego, zdolności kredytowej. Natomiast w przypadku pozostałych spółek są to tylko informacje dotyczące wyniku finansowego i wielkości zobowiązań.

4.2. Zmiany sytuacji ekonomicznej i finansowej spółek

Opis stanu
faktycznego

Według stanu z dnia 4 sierpnia 2017 r., MR posiadało dane o sytuacji finansowej na koniec 2016 r. 133 spośród 230 spółek pozostających w nadzorze właścicielskim MR na dzień 30 czerwca 2017 r.¹⁰⁴. Dodatni wynik finansowy na koniec 2016 r. osiągnęło 85, a ujemny 48 spółek. MR nie posiadało wiedzy o sytuacji finansowej

¹⁰⁰ Pismo Dyrektora DNP z dnia 6 września 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.MŁ, IK: 437008).

¹⁰¹ Pismo Dyrektora DNP z dnia 19 lipca 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW).

¹⁰² Pismo Dyrektora DZA z dnia 21 września 2017 r. (znak: DZA-I.0810.2017.3, IK.457166).

¹⁰³ Dalej także: PP-H Puri-Pharma Sp. z o.o.

¹⁰⁴ Liczba spółek ujęta w wykazie spółek stanowiącym załącznik do rozporządzenia ws. wykazu spółek (z pominięciem spółki Aplikacje Krytyczne Sp. z o.o. nadzorowanej przez Ministra RiF w ramach MF).

w odniesieniu do 97 spółek, głównie znajdujących się w stanie upadłości lub likwidacji (67 spółek) oraz z mniejszościowym udziałem SP (22 spółki).

Analiza sytuacji ekonomicznej 13 spółek będących w nadzorze Ministra RiF (osiem jednoosobowych spółek SP¹⁰⁵, dwie spółki z większościowym udziałem SP¹⁰⁶ i trzy z mniejszościowym udziałem SP¹⁰⁷ – na dzień 30 czerwca 2017 r.) wykazała, że MR posiadało informacje na temat przyczyn zmian ich wyników i sytuacji finansowej.

(dowód: akta kontroli str. 3057-3065, 3112-3120, 3173-3181, 3229-3237, 3282-3290, 3341-3361, 3409-3417, 3461-3469, 3487-3496, 3608-3616, 3681-3689, 3734-3740, 3776-3778)

Dyrektor DNP poinformował, że MR nie zobowiązało zarządów spółek, w których nastąpiło pogorszenie wyniku finansowego do opracowania programów naprawczych. Równocześnie w odniesieniu do skutków finansowych dla kierownictwa spółek, które odnotowały pogarszające się wyniki finansowe, Dyrektor DNP wskazał, że zgodnie z przepisami *u.z.k.w.* wynagrodzenie członków zarządów spółek składa się z części stałej i zmiennej. Wynagrodzenie stałe uzależnione jest od średniego zatrudnienia, rocznego obrotu netto ze sprzedaży towarów i usług oraz operacji finansowych oraz sumy aktywów bilansu. Natomiast wynagrodzenie zmienne członków zarządu zależne jest od stopnia realizacji celów zarządczych np. wyników ekonomiczno-finansowych. Dokonane zmiany w organach spółek miały na celu wzmocnienie nadzoru korporacyjnego oraz zwiększenie efektywności zarządzania spółkami.

(dowód: akta kontroli str. 2777-2780)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.3. Kontrole i audyt zagadnień nadzoru właścicielskiego oraz działania podjęte w celu realizacji wniosków pokontrolnych

Opis stanu
faktycznego

W MR, w okresie od dnia 16 listopada 2015 r.¹⁰⁸ nie były prowadzone kontrole wewnętrzne ani działania z zakresu audytu wewnętrznego dotyczące wykonywania praw z udziałów lub akcji oraz sprawowania nadzoru właścicielskiego. Działania takie nie były objęte planami kontroli wewnętrznych ani planami audytu.

Według wyjaśnień Dyrektor Biura Kontroli¹⁰⁹, w MR *nie sporządza się Planu kontroli wewnętrznych, a ewentualna kontrola może być przeprowadzona w trybie doraźnym, natomiast Plan audytu na dany rok sporządzany jest na podstawie analizy ryzyka, która wykazała konieczność przeprowadzenia audytu w innych obszarach.*

Także w okresie wcześniejszym, od 1 stycznia 2014 r. do 15 listopada 2015 r., w MG oraz w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju nie prowadzono i nie planowano kontroli wewnętrznych ani działań z zakresu audytu wewnętrznego dotyczących wykonywania praw z udziałów lub akcji oraz sprawowania nadzoru właścicielskiego.

NIK, po przeprowadzeniu w byłym MG kontroli P/08/051 – *Sprawowanie nadzoru właścicielskiego w spółkach z większościowym udziałem Skarbu Państwa,*

¹⁰⁵ ARP S.A., BZPG STOMIL S.A., CF CEFARM S.A., FRS S.A., Hotele Olsztyn S.A., MKG Sp. z o.o., PIMB Sp. z o.o., Totalizator Sportowy Sp. z o.o.

¹⁰⁶ TZF POLFA S.A. – 85,69%, ZTK Teofilów S.A. – 95,86%.

¹⁰⁷ GPW S.A. – 35,00%, Grupa Azoty S.A. – 33,00%, PKO BP S.A. – 29,43%, są to spółki publiczne.

¹⁰⁸ Według stanu na dzień 4 sierpnia 2017 r.

¹⁰⁹ Pismo Dyrektora Biura Kontroli MR Aleksandry Kutowskiej z dnia 4 sierpnia 2017 r. (znak: BK-II.0810.22.2017). Dalej: BK.

skierowała w 2009 r. do Ministra Gospodarki wystąpienie pokontrolne¹¹⁰ zawierające siedem wniosków pokontrolnych.

W wyniku realizacji wniosków w byłym MG podjęto następujące działania: 1) uchwałami walnych zgromadzeń spółek górnictwa węgla kamiennego zostały wprowadzone do statutów spółek kompetencje walnych zgromadzeń do zatwierdzania strategii funkcjonowania spółek, 2) kierownictwu MG przedstawiane były w formie pisemnej zbiorcze informacje opracowywane m.in. na podstawie kwartalnych informacji o spółkach otrzymywanych przez działający w strukturach MG departament DNP, 3) wprowadzona została praktyka odbywania przez Ministra Gospodarki spotkań z przedstawicielami SP zasiadającymi w radach nadzorczych spółek będących w nadzorze właścicielskim Ministra Gospodarki, 4) począwszy od czwartego kwartału 2008 r. realizacja zadań wynikających z wykonywania przez Ministra Gospodarki praw z akcji Skarbu Państwa w spółkach, przebiegała w ramach procesów: a) wykonywanie praw z akcji i udziałów Skarbu Państwa KP-DNP-87, b) powoływanie i odwoływanie członków organów spółek i innych podmiotów, w stosunku do których Minister posiada stosowne uprawnienia KP-DNP-86, które uległy zmianie i zostały zastąpione kartami procesów: *Realizacja zadań wynikających z wykonywania praw z akcji i udziałów Skarbu Państwa oraz Realizacja zadań związanych z powoływaniem i odwoływaniem członków organów spółek i innych podmiotów, w stosunku do których Minister posiada stosowne uprawnienia*, 5) został opracowany dokument: *Zasady doboru kandydatów do składów organów spółek i innych podmiotów, w stosunku do których Minister Gospodarki posiada uprawnienia* oraz 6) został opracowany dokument: *Wymagania dotyczące kandydatów do składów rad nadzorczych spółek zarządzających specjalnymi strefami ekonomicznymi*.

Z wyjaśnień Dyrektor BK wynika, że celem wykonania wniosku pokontrolnego NIK dotyczącego wzmocnienia mechanizmów kontroli wewnętrznej w obszarze nadzoru właścicielskiego Biuro Kontroli i Audytu Wewnętrznego MG przeprowadziło dwie kontrole wewnętrzne: w okresie od 5 do 20 lipca 2010 r. w Departamencie Górnictwa MG w zakresie *Sprawowania przez Departament Górnictwa MG nadzoru właścicielskiego w spółkach węgla kamiennego w 2009 roku* oraz w okresie od 26 sierpnia do 9 września 2010 r. w Departamencie Jednostek Nadzorowanych i Podległych Ministerstwa Gospodarki w zakresie *Sprawowania przez Departament Jednostek Nadzorowanych i Podległych MG nadzoru właścicielskiego w spółkach górnictwa węgla kamiennego w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2010 r.*

Po przeprowadzeniu przez NIK w byłym MG i w MR (z zastrzeżeniem objęcia kontrolą okresu od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 sierpnia 2015 r.) kontroli P/15/015 – *Zapewnienie jawności i przejrzystości finansów publicznych przez system sprawozdawczości finansowej*, w 2015 r. do Ministra Rozwoju skierowane zostało wystąpienie pokontrolne¹¹¹ zawierające cztery wnioski pokontrolne.

Jak wynika z wyjaśnień Zastępcy Dyrektora DNP, w MR podjęte zostały działania w celu wykonania sformułowanych wniosków: 1) wartości akcji i udziałów spółek, w których prawa z akcji/udziałów wykonuje minister właściwy do spraw gospodarki zostały ujęte w księgach rachunkowych MR w 2016 r. na podstawie dokumentów przekazanych do DBG przez DNP; zmiany wartości ujmowane są na powyższych kontach niezwłocznie po otrzymaniu takiej informacji z komórki merytorycznej, 2) przyjęcie i przekazanie akcji ewidencjonowane jest w sposób analogiczny do ewidencjonowania innych operacji gospodarczych; ujmowanie w ewidencji zdarzeń gospodarczych odbywa się na podstawie zasad zawartych w polityce

¹¹⁰ KGP/41021-2/08 z dnia 16 czerwca 2009 r.

¹¹¹ KGP.410.007.01.2015 z dnia 14 grudnia 2015 r.

rachunkowości oraz regulacji wewnętrznych MR (w tym zakresie MR wskazało również na przepisy art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 8 *u.z.m.p.* jako stanowiące o podstawach powierzenia wykonywania praw z akcji i udziałów) oraz 3) zostały zweryfikowane salda na koncie 221, w wyniku czego w ewidencji księgowej dokonano stosownych korekt; została opracowana procedura postępowania z należnościami w MR, stanowiąca załącznik do zarządzenia nr 6 Dyrektora Generalnego MR z dnia 17 lutego 2017 r. Jednocześnie na realizację wniosku dotyczącego wzmocnienia skuteczności funkcjonowania kontroli zarządczej w obszarze prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdań finansowych *składają się m.in. działania pracowników oparte na regulacjach wewnętrznych MR oraz weryfikacja dokumentów księgowych przez głównego księgowego i dyrektora komórki finansowej.*

W toku bieżącej kontroli NIK ustalono, że akcje i udziały spółek, w których Minister RiF wykonuje uprawnienia na zasadach wynikających z przepisów *u.z.m.p.* zostały uwzględnione w ewidencji finansowo-księgowej MR.

(dowód: akta kontroli, str. 332-337, 575-577, 1103, 4538-4592)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.4. Likwidacje spółek z udziałem SP

Opis stanu
faktycznego

Portfel spółek nadzorowanych przez Ministra RiF będących w likwidacji

Spośród spółek z udziałem SP, w których Prezes RM w dniu 4 stycznia 2017 r. przekazała Ministrowi RiF wykonywanie praw z akcji lub udziałów, 40 spółek było w likwidacji otwartej przed przekazaniem.

W okresie do dnia 31 sierpnia 2017 r. Minister RiF zaprzestał sprawowania nadzoru właścicielskiego nad siedmioma spośród 40 powyższych spółek – w przypadku czterech zakończona została likwidacja¹¹², nadzór nad dwoma przejął Minister GM, jedna została rozwiązana przez sąd rejestrowy bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego¹¹³.

Wśród pozostałych 33 spółek w likwidacji były cztery jednoosobowe spółki SP oraz dwie spółki z większościovym udziałem SP. W 10 spółkach udział SP był nie mniejszy niż 20%. Wśród pozostałych 17 spółek znajdowało się siedem spółek, w których udział SP był niższy niż 5%.

W latach 2014-2016 została otwarta likwidacja pięciu z 33 powyższych spółek.

DNP nie posiadał informacji o przyczynach wszczęcia likwidacji poszczególnych spółek w latach 2014-2016 (za wyjątkiem spółki EUROLOT S.A. w likwidacji¹¹⁴) z powodu ograniczonego zakresu dokumentacji uzyskanej z MSP w likwidacji.

Likwidacja 26 z 33 spółek, według stanu na dzień przekazania Ministrowi RiF wykonywania praw z akcji lub udziałów, trwała dłużej niż pięć lat. Spośród nich likwidacja 15 spółek trwała dłużej niż 10 lat, w tym sześciu – dłużej niż 15 lat.

Wśród spółek będących w likwidacji dłużej niż 10 lat nie znajdowały się spółki z większościovym udziałem SP. Wśród 11 spółek będących w likwidacji krócej niż 10 lat, ale dłużej niż pięć lat, znajdowały się cztery spółki z większościovym

¹¹² Likwidacja jednej z nich wszczęta została w okresie lat 2014-2016 (okres objęty kontrolą) – w dniu 19 lutego 2014 r.

¹¹³ Zakończenie likwidacji nastąpiło w spółkach ujętych w wykazie spółek w poz. 295, 325, 356 i 256, przekazanie w nadzór do MGM dotyczyło spółek poz. 289 i 332, zaś rozwiązanie przez sąd rejestrowy bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego spółki poz. 396.

¹¹⁴ Informacje przedstawione przez DNP za Sprawozdaniem likwidatora z działalności za okres 01.01.2015 r. – 19.03.2015 r.

udziałem SP – w tym trzy jednoosobowe spółki SP i jedna z udziałem SP na poziomie 51,77%¹¹⁵.

Z wyjaśnień Dyrektora DNP¹¹⁶ wynika, że podstawowa przyczyna długotrwałości procesów likwidacji powyższych spółek z wyłącznym i większościowym udziałem SP związana była z posiadaniem przez te spółki trudno zbywalnym majątku trwałym (nieruchomości), a kolejne podejmowane próby zbywania składników majątku przez likwidatorów, komorników i syndyków nie przynosiły oczekiwanych rezultatów. Wskazał także, że na długość procesów likwidacji istotny wpływ miały postępowania komornicze (w okresie prowadzonych czynności komorniczych na majątku spółki w likwidacji, likwidatorzy pozbawieni są możliwości zbywania tego majątku).

(dowód: akta kontroli, str. 769-775, 1302-1307, 2696-2708, 4593-4600)

W okresie sprawowania nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem SP przez Ministra RiF została otwarta likwidacja jednej spółki (poz. 235 – FMI INTROMA Sp. z o.o., udział SP – 100%) – na mocy uchwały ZZW z dnia 30 czerwca 2017 r.

(dowód: akta kontroli, str. 769-775, 3798-3885)

MR posiadało sprawozdania finansowe z działalności likwidatorów¹¹⁷ 12 spółek w likwidacji za 2016 r. Znajdowały się wśród nich trzy z czterech jednoosobowych spółek SP oraz jedna z dwóch spółek z większościowym udziałem SP będących w likwidacji. MR nie otrzymało powyższych dokumentów od spółek: Polski Monopol Loteryjny Sp. z o.o. w likwidacji (wyłączny udział SP) oraz EUROLOT S.A. w likwidacji (udział większościowy SP). W przypadku obu spółek DNP występował do likwidatorów z odpowiednimi pismami¹¹⁸.

(dowód: akta kontroli, str. 1302-1325, 4593-4599, 4720-4725)

Działania zmierzające do cofnięcia likwidacji spółek z udziałem SP oraz inne działania dotyczące spółek w likwidacji

W okresie poprzedzającym przejęcie przez Ministra RiF zadań z zakresu nadzoru właścicielskiego na zasadach określonych w *u.z.m.p.*, w byłym MSP powstała *Koncepcja działań ukierunkowanych na efektywne zagospodarowanie majątku wybranych spółek z wyłącznym udziałem Skarbu Państwa będących aktualnie w trakcie likwidacji, poprzez cofnięcie (uchylenie) procesu likwidacji przed jego zakończeniem i wykreśleniem tych podmiotów z KRS*¹¹⁹. Została ona zatwierdzona kierunkowo do realizacji przez Kolegium MSP w dniu 29 lipca 2016 r.

Koncepcja ta zakładała utworzenie – na bazie spółki Zakłady Graficzne „Dom Słowa Polskiego” S.A. w likwidacji – FRS S.A., a następnie przeprowadzenie w kolejnym etapie czynności konsolidacyjnych z udziałem pozostałych spółek SP w likwidacji, a także innych spółek z udziałem SP, wobec których prawa z akcji i udziałów wykonywał minister właściwy do spraw SP¹²⁰.

W ramach realizacji ww. koncepcji w dniu 5 sierpnia 2016 r. NWZ spółki Zakłady Graficzne „Dom Słowa Polskiego” S.A. w likwidacji podjęło uchwały o uchyleniu

¹¹⁵ Były to spółki wymienione w *wykazie spółek* pod poz. 308 (data otwarcia likwidacji: 31 sierpnia 2007 r.), poz. 218 (11 sierpnia 2009 r.), poz. 210 (30 września 2011 r.) oraz poz. 320 (27 czerwca 2011 r.).

¹¹⁶ Pismo Dyrektora DNP z dnia 22 września 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.MŁ).

¹¹⁷ Zgodnie z art. 467 § 2 *ksh* likwidatorzy powinni po upływie każdego roku obrotowego składać walnemu zgromadzeniu sprawozdanie ze swej działalności oraz sprawozdanie finansowe. Tożsamy ww. obowiązek w odniesieniu do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością został przewidziany w art. 281 § 2 *ksh*.

¹¹⁸ Do likwidatora spółki Polski Monopol Loteryjny Sp. z o.o. w likwidacji w dniu 5 maja 2017 r. (m.in. o przedstawienie informacji o aktualnym stanie postępowania likwidacyjnego i przewidywanym terminie jego zakończenia), do likwidatora spółki EUROLOT S.A. w likwidacji w dniu 18 maja 2017 r. (z przypomnieniem o obowiązkach sprawozdawczych oraz o przekazanie informacji o planowanym ZZW za 2016 r. i terminie przedłożenia dokumentów sprawozdawczych).

¹¹⁹ Dalej także: *Koncepcja cofnięcia likwidacji wybranych spółek*.

¹²⁰ Opis *Koncepcji* zawarty we wniosku Ministra SP do Rady Ministrów z dnia 2 września 2016 r. (załącznik do pisma Ministra SP do Sekretarza RM z dnia 2 września 2016 r., znak: DRiPP.0242.1.2016).

likwidacji spółki i o zmianie jej statutu poprzez m.in. rozszerzenie dotychczasowego zakresu działalności spółki i zmianę jej nazwy na FRS S.A.

W dniu 29 listopada 2016 r. NWZ/NZW 11 spółek¹²¹ (przekazanych w 2017 r. w nadzór Ministra RiF) oraz dwóch spółek¹²² (przejętych w 2017 r. w nadzór Ministra Infrastruktury i Budownictwa) podjęły uchwały o uchyleniu likwidacji spółek¹²³.

W dniu 19 grudnia 2016 r. zarządy FRS S.A. (spółki przejmującej) oraz powyższych 11 spółek (spółek przejmowanych) uzgodniły i podpisały plan połączenia, w którym określono, że połączenie nastąpi w trybie art. 492 § 1 ksh (przeniesienie całego majątku spółek przejmowanych na spółkę przejmującą w zamian za akcje spółki przejmującej wydawane udziałowcom/akcjonariuszom spółek przejmowanych).

W dniu 28 grudnia 2016 r. Minister SP, w złożonym oświadczeniu, wyraził zgodę, o której mowa w art. 503¹ § 1 pkt 1 i pkt 2 ksh. W dniu 13 stycznia 2017 r. biegły rewident wydał pozytywną opinię o planie połączenia.

W dniu 17 lutego 2017 r. FRS S.A. została poinformowana przez MR, że w dniu 10 lutego 2017 r. do MR wpłynęło pismo z MF, z którego wynikało, iż udziały PIMB Sp. z o.o. wchodzi w skład zasobu przeznaczonego na zaspokojenie roszczeń z tytułu poręczeń i gwarancji udzielanych przez SP. W związku z powyższym zachodziła konieczność wyłączenia PIMB Sp. z o.o. z procesu połączenia spółek.

W dniu 27 lutego 2017 r. podpisany został pomiędzy spółką przejmującą i 10 spółkami przejmowanymi aneks do planu połączenia spółek.

W dniu 31 marca 2017 r. w DNP sporządzona została notatka dla Dyrektora DNP w sprawie NWZ FRS S.A., zawierająca analizę sprawy i propozycję głosowania za powzięciem uchwał w sprawie połączenia spółek wraz z podwyższeniem kapitału zakładowego, którą Dyrektor DNP zaakceptował w dniu 31 marca 2017 r.

W dniu 4 maja 2017 r. zmiany wynikające z połączenia FRS S.A. i 10 pozostałych spółek (ujęte w uchwałach z dnia 4 kwietnia 2017 r.) zostały zarejestrowane w KRS. (dowód: akta kontroli, str. 769-856, 1114-1150, 1302-1307, 1326-1378, 4468-4495)

MR podejmowało działania dotyczące spółek będących w likwidacji.

Z wyjaśnień Zastępcy Dyrektora DNP wynika, że w przypadku spółek nieprowadzących działalności DNP dokonał analizy posiadanych informacji dotyczących tych podmiotów, a następnie w oparciu o wyniki tej analizy zwrócono się do prezesów właściwych sądów rejonowych z prośbą o przekazanie informacji o podjętych lub podejmowanych działaniach wobec tych podmiotów w kontekście uprawnień określonych w art. 24 (postępowanie przymuszające) oraz art. 25a (postępowanie o rozwiązanie podmiotu bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego) ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym¹²⁴.

¹²¹ 1) Kopalnie Surowców Skalnych S.A. w Męcince, 2) Przedsiębiorstwo Hurtu Spożywczego w Otwocku Sp. z o.o., 3) Biuro Studiów i Projektów Łączności „Teleprojekt” w Warszawie Sp. z o.o., 4) WITAR S.A., 5) Zakłady Przemysłu Ziemiaczanego „Iława” S.A., 6) Poznańskie Zakłady Graficzne S.A., 7) Zakłady Mechaniczne CHEMITEX Sp. z o.o., 8) Agroma Kutno Sp. z o.o. oraz 9) PIMB Sp. z o.o.

¹²² 10) Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Rybniku Sp. z o.o. i 11) Przedsiębiorstwo Obsługi Komunikacji Samochodowej w Poznaniu Sp. z o.o. (spółki przekazane później w nadzór Ministra Infrastruktury i Budownictwa).

¹²³ W międzyczasie w dniu 2 września 2016 r. Minister SP wystąpił o udzielenie przez RM zgody na zbycie akcji i udziałów należących do SP 16 innych spółek poprzez wniesienie ich na podwyższenie kapitału zakładowego FRS S.A. w zamian za objęcie przez SP akcji w podwyższonym kapitale zakładowym. RM, po rozpatrzeniu sprawy w trybie obiegowym, przyjęła wniosek Ministra SP w dniu 15 września 2016 r. W uzasadnieniu wniosku omówiona została koncepcja działań planowanych do realizacji i koncepcja przyszłej działalności FRS S.A. – wskazano zostało, iż działalność FRS S.A. skoncentrowana będzie na trzech określonych obszarach. Wskazano przy tym, że koncepcja budowy FRS S.A. zakłada stworzenie podmiotu, który przejąłby w praktyce część zadań realizowanych obecnie przez Ministra Skarbu Państwa polegających na udzieleniu przedsiębiorcom wsparcia niebędącego pomocą publiczną ze środków Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców (...).

¹²⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 700, ze zm.

DNP zwrócił się w powyższych sprawach do właściwych sądów rejonowych w odniesieniu do 24 nadzorowanych spółek. Według wyjaśnień Dyrektora DNP¹²⁵, *w niektórych przypadkach zostało bądź będzie wszczęte postępowanie o rozwiązanie podmiotu bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego, w niektórych przypadkach postępowanie takie zostało umorzone, a w niektórych przypadkach sąd prowadzi bądź planuje wszczęć postępowanie przymuszające.*

W MR nie prowadzono analiz ogółu spółek objętych nadzorem Ministra RiF pod kątem ewentualnej zasadności przystąpienia do likwidacji niektórych z nich.

Jak wynika z wyjaśnień Zastępcy Dyrektora DNP, wypracowywane w MR regulacje wewnętrzne dotyczące zasad nadzoru właścicielskiego przewidują dokonywanie okresowego przeglądu portfela spółek pod kątem ewentualnego zbycia akcji/udziałów posiadanych w nich przez SP z uwagi na brak uzasadnienia dla ich dalszego posiadania; dotyczyć to ma w szczególności spółek z mniejszościowym udziałem SP, nieprowadzących działalności, w likwidacji oraz w upadłości.

Na pytania NIK – czy w MR rozważana była koncepcja przekazania (niezależnie od konstrukcji prawnej ewentualnej transakcji) niektórych spółek (w szczególności będących w likwidacji i/lub z mniejszościowym udziałem SP) do ARP S.A. i/lub FRS S.A. i czy spółki te występowały z listą spółek, którymi byłyby zainteresowane – Zastępca Dyrektora DNP wyjaśnił, iż (...) *z uwagi na rozbudowane kompetencje ARP S.A. w zakresie nadzoru nad spółkami i ich restrukturyzacji, nie wyklucza się możliwości ewentualnego wnoszenia akcji/udziałów Skarbu Państwa do ARP S.A. w zamian za objęcie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym tej spółki*¹²⁶. Wskazał również, że FRS S.A. *nie występowała do MR z listą spółek, którymi byłaby zainteresowana pod kątem włączenia ich w struktury FRS.*

(dowód: akta kontroli, str. 1302-1307, 4593-4599, 4607-4618, 4642-4716)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. MR, wskutek nieprzekazania przez MSP w likwidacji wypracowanych w MSP w 2016 r. dokumentów strategicznych dotyczących spółek w likwidacji, nie posiadało *Koncepcji cofnięcia likwidacji wybranych spółek*. Nie wpłynęło to na realizowany przez DNP proces połączenia FRS S.A. z dziesięcioma spółkami z udziałem SP, a proces ten zakończył się w dniu 4 maja 2017 r. powodzeniem.
2. MR winno pozyskać dokumenty byłego MSP zawierające analizy, plany i koncepcje dotyczące spółek w likwidacji i innych planowanych do objęcia w 2016 r. działaniami konsolidacyjnymi i/lub restrukturyzacyjnymi w celu dokonania oceny zasadności kontynuowania wcześniej realizowanych/planowanych działań i podjąć się ich wdrożenia bądź wypracowania nowych założeń koncepcyjnych.

4.5. Utrzymywanie udziałów mniejszościowych SP w spółkach

Portfel spółek nadzorowanych przez Ministra RiF z udziałem mniejszościowym

W wykazie spółek z udziałem SP, w których prawa z akcji lub udziałów wykonuje Minister RiF, według stanu na dzień 31 lipca 2017 r., przygotowanym w DZA i przekazanym Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, znajdowało się 220, zaś z wyłączeniem spółek w likwidacji lub w upadłości – 139 podmiotów¹²⁷.

Opis stanu
faktycznego

¹²⁵ Pismo Dyrektora DNP z dnia 22 września 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.ML).

¹²⁶ W udzielonych wyjaśnieniach wskazano, że z uwagi na to, że zbywanie akcji/udziałów należy do zadań DZA, ewentualne działania w tym zakresie muszą być wykonywane z uwzględnieniem kompetencji DZA.

¹²⁷ Jedną ze spółek ujętych w tym wykazie była spółka Aplikacje Krytyczne Sp. z o.o. nadzorowana w MF.

Spośród powyższych spółek SP posiadał udział mniejszościowy w 154 spółkach (70%), zaś z wyłączeniem spółek w likwidacji lub w upadłości – w 100 spółkach (71,94%). Udział mniejszościowy SP był nie mniejszy niż 20% w przypadku – odpowiednio – 51 ze 154 oraz 32 ze 100 powyższych spółek. Ogółem, liczba spółek, w których prawa z udziałów lub akcji wykonywał Minister RiF, w których udział SP był mniejszy niż 20% wynosiła 103 spółki, zaś z wyłączeniem spółek w likwidacji lub w upadłości – 68, w tym w – odpowiednio – 59 i 42 spółkach udział mniejszościowy SP był mniejszy niż 5%. W 25 spółkach, zaś z wyłączeniem spółek w likwidacji lub w upadłości – w 18 spółkach, SP posiadał udział mniejszy niż 1%.

Według wyjaśnień Dyrektora DNP¹²⁸, *dokumentacja spółek z mniejszościowym udziałem Skarbu Państwa, w stosunku do których w styczniu 2017 roku Prezes Rady Ministrów przekazał wykonywanie praw z akcji i udziałów Ministrowi Rozwoju i Finansów, przejęta z byłego Ministerstwa Skarbu Państwa nie zawierała analiz, które pozwoliłyby na szybkie określenie powodów, dla których dany pakiet akcji/udziałów nadal znajduje się w gestii Skarbu Państwa.*

W udzielonych wyjaśnieniach przedstawił jednak, iż przyczyny takiego stanu rzeczy mogły być zróżnicowane – od celowego działania SP zmierzającego do utrzymania udziału w spółce (np. BondSpot S.A. – spółka z grupy kapitałowej GPW S.A.), poprzez opcje prywatyzacyjne, których zapadalność zależy od zapisów umownych i procesu udostępniania akcji lub udziałów (wskazano przykładowo osiem spółek, których dotyczy ta sytuacja), jak i inne (brak zainteresowania udziałowca większościowego odkupem pakietu resztkowego lub niesatysfakcjonująca cena, oferowana przez tego udziałowca – przykład dwóch spółek, czy też brak możliwości zbycia, z uwagi na ograniczenia prawne – przykład jednej spółki, w której SP jest posiadaczem prawa do 1/3 części w jednym udziale w kapitale spółki z racji spadku po udziałowcu, natomiast w toku jest sprawa o dział spadku).

Według udzielonych wyjaśnień, SP nie posiadał uprawnień do powołania swojego przedstawiciela do zarządu żadnej spółki z mniejszościowym udziałem SP oraz nie posiadał uprawnień do powołania swojego przedstawiciela do rady nadzorczej w większości spółek z mniejszościowym udziałem SP.

(dowód: akta kontroli, str. 769-775, 1382-1385, 1418-1422)

Zbywanie akcji i udziałów w spółkach z udziałem SP

Zastępca Dyrektora DNP wskazał w udzielonych wyjaśnieniach, iż nowy model zarządzania mieniem państwowym wprowadzony przepisami *u.z.m.p.* przewiduje, że co do zasady na zbycie akcji lub udziałów spółek SP zgodę wydaje RM.

Jednocześnie w art. 108 *ustawy – przepisy wprowadzające u.z.m.p.* przewidziano możliwość, iż jeżeli nabywca i cena są wskazane w zawartej przed dniem wejścia w życie ustawy umowie prywatyzacyjnej, a zbycie dotyczy akcji lub udziałów spółek, w których SP posiada mniej niż 50% kapitału zakładowego, organ, pełnomocnik Rządu, państwowa osoba prawna lub inna jednostka uprawniona do wykonywania praw z akcji lub udziałów SP może zbyć należące do SP akcje lub udziały na podstawie dotychczasowych przepisów (realizacja opcji z umowy prywatyzacyjnej).

W okresie od dnia 3 stycznia 2017 r. do dnia 15 września 2017 r. wobec spółek, które zostały objęte nadzorem właścicielskim Ministra RiF, przeprowadzono cztery transakcje zbycia akcji. Dotyczyły one zbycia tzw. pakietów resztkowych akcji, pozostających po procesie nieodpłatnego ich udostępniania na rzecz osób

¹²⁸ Pismo Dyrektora DNP z dnia 25 lipca 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW).

uprawnionych, prowadząc do całkowitego wyjścia SP ze struktury właścicielskiej¹²⁹. Łączne przychody z tych transakcji wyniosły 1 175 tys. zł.

Ponadto na podstawie umowy warunkowej zawartej przez Ministra SP z dnia 6 grudnia 2016 r. w przedmiocie nabycia 20,23% udziałów własnych Małopolskiego Centrum Biotechniki Sp. z o.o. w celu umorzenia, w dniu 27 lutego 2017 r. nastąpiła finalizacja transakcji. Proces zbycia powyższych udziałów był realizowany przez Ministra RiF na podstawie art. 109 ustawy – przepisy wprowadzające u.z.m.p. W wyniku transakcji SP nie posiada w spółce żadnych udziałów.

W MR realizowano także procesy nieodpłatnego zbywania akcji/udziałów osobom uprawnionym. W okresie od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 sierpnia 2017 r. zawarto 243 umowy nieodpłatnego zbycia akcji/udziałów SP siedmiu spółek.

W MR prowadzone były również działania zmierzające do zbycia kolejnych pakietów resztówkowych akcji/udziałów spółek objętych tzw. opcją z umowy prywatyzacyjnej; terminy realizacji opcji wynikały z zapisów zawartych w umowach prywatyzacyjnych. Do dnia 15 września 2017 r. skutecznie zostały złożone oferty zbycia/oświadczenia o przyjęciu oferty w odniesieniu do czterech spółek. Jak wskazała Dyrektor DZA¹³⁰, oznacza to, że w perspektywie 60 dni od złożenia oferty/oświadczenia możliwe będzie zawarcie umowy zbycia akcji/udziałów oraz wyjście SP z zaangażowania kapitałowego w tych spółkach.

(dowód: akta kontroli, str. 575-577, 769-775, 1073-1078, 4498-4502)

Polityka zbywania pakietów mniejszościowych

Zastępca Dyrektora DNP, odnosząc się do kwestii kompleksowej polityki zbywania pakietów mniejszościowych, wskazał, że rolę podmiotu odpowiedzialnego za harmonizację i koordynację polityki właścicielskiej oraz działań podejmowanych przez poszczególne organy administracji centralnej w obszarze realizacji uprawnień właścicielskich SP pełni Prezes RM.

W dniu 31 maja 2017 r. Minister RiF skierował¹³¹ wystąpienie do Prezesa RM w którym wskazał, iż *wśród blisko 230 spółek prawa handlowego, aktualnie pozostających pod nadzorem Ministra Rozwoju i Finansów, znajdują się zarówno te o znaczeniu strategicznym dla realizacji założonych przez rząd celów gospodarczych, których akcje zgodnie z art. 13 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym nie mogą być zbyte, jak również spółki z mniejszościowym bądź wręcz resztówkowym (poniżej 10%) udziałem Skarbu Państwa, w których koszty związane z zaangażowaniem w nadzór właścicielski mający na celu ochronę interesów Skarbu Państwa są niewspółmierne do osiągniętych korzyści, precyzując, że blisko 70% z ww. podmiotów to spółki, w których kapitał Skarb Państwa posiada udział mniejszościowy, z tego aż w ponad stu udział ten jest niższy niż 1/5 kapitału zakładowego.*

Minister RiF zwrócił uwagę, iż *wyzwania, jakie pojawiły się w związku z wdrożeniem nowego modelu nadzoru, powodują konieczność określenia dla podmiotów pozostających w nadzorze właścicielskim poszczególnych organów administracji centralnej, jednolitej koncepcji właścicielskiej, w tym również w zakresie możliwości zbywania akcji należących do Skarbu Państwa, wskazując, że kwestią otwartą pozostaje (...) celowość utrzymywania w portfelu spółek, które nie wypełniają tej dyspozycji (art. 108 ustawy – przepisy wprowadzające u.z.m.p. dotyczącej zbywania akcji SP objętych tzw. opcją z umowy prywatyzacyjnej – przyp. NIK), a w których*

¹²⁹ Transakcje dotyczyły spółek: 1) Fabryka Łożysk Toczných – Kraśnik S.A. (17 maja 2017 r.), 2) Fabryka Maszyn „BUMAR-KOSZALIN” S.A. (17 maja 2017 r.), 3) WARTER FUELS S.A., wcześniej: OBR S.A. i Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Rafineryjnego S.A. (7 lipca 2017 r.) i 4) "ELEKTROMONTAŻ-POZNAŃ" S.A. (10 lipca 2017 r.).

¹³⁰ Pismo Dyrektora DZA z dnia 21 września 2017 r. (znak: DZA-I.0810.1.2017.3).

¹³¹ Pismo Wiceprezesa RM, Ministra RiF do Prezesa RM z dnia 31 maja 2017 r. (znak: IK.313848.2017).

sprawowanie skutecznego nadzoru właścicielskiego, ze względu np. na znikomy udział Skarbu Państwa jest w znacznym stopniu utrudnione.

W konkluzji Minister RiF wskazał, iż zasadne wydaje się wprowadzenie jednolitej polityki dotyczącej sposobu wykonywania praw w stosunku do mienia państwowego w zakresie zbywania akcji/udziałów należących do SP i zwrócił się do Prezesa RM z prośbą o wskazanie kierunków polityki właścicielskiej SP w tym obszarze.

Do dnia 21 września 2017 r. do MR nie wpłynęła odpowiedź w powyższej sprawie, a dokumenty dotyczące zasad nadzoru zostały zaakceptowane przez Prezes Rady Ministrów w dniu 28 września 2017 r.

(dowód: akta kontroli, str. 575-579, 4498-4502, 4593-4599)

Działania analityczne dotyczące portfela spółek z udziałem SP

Niezależnie od wystąpienia do Prezesa RM i realizacji działań wynikających z tzw. opcji prywatyzacyjnych, w MR (w DZA i DNP) przystąpiono do sporządzania analiz dotyczących portfela nadzorowanych spółek, w tym spółek z mniejszościowym udziałem SP.

DZA sporządził raporty informacyjne dla Ministra RiF dotyczące analizy pogładowej portfela spółek w nadzorze Ministra RiF (28 kwietnia 2017 r. i 18 maja 2017 r.).

Na dzień 26 lipca 2017 r., w związku z zakończeniem okresu zwyczajnych walnych zgromadzeń i zatwierdzeniem rocznej sprawozdawczości spółek, w MR trwały prace nad dokumentem pn. *Raport roczny o stanie portfela spółek będących w nadzorze Ministra Rozwoju i Finansów*. Na dzień 21 września 2017 r. prowadzone w DZA prace nad raportem zostały zakończone; dokument podlegał wewnątrzresortowym konsultacjom. Raport będzie podlegał akceptacji przez Ministra RiF.

W MR opracowano również ilościową analizę spółek z mniejszościowym udziałem SP, stanowiącą podstawę do dalszych prac nad analizą zasadności utrzymywania mniejszościowych pakietów akcji/udziałów spółek znajdujących się w portfelu Ministra RiF. Na dzień 21 września 2017 r. prowadzone prace analityczne zostały sfinalizowane. Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora DZA¹³², sformułowanie wniosków wymaga jednak skorelowania ich z odpowiedzią Prezesa RM na pismo powyższe Ministra RiF z dnia 31 maja 2017 r. w sprawie kierunków polityki właścicielskiej SP w obszarze zbywania akcji/udziałów.

(dowód: akta kontroli, str. 1073-1078, 1382-1407, 4498-4502, 4593-4599)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. NIK dostrzega podjęte działania analityczne mające na celu ustalenie i określenie zasadności utrzymywania w portfelu Ministra RiF spółek z mniejszościowym udziałem SP. NIK wskazuje przy tym, iż pozyskanie przez MR wszystkich koncepcji wypracowanych w byłym MSP ułatwiłoby prowadzone prace i sprzyjałoby przyjęciu optymalnych rozwiązań.
2. Minister RiF winien wypracować ramy założeń polityki właścicielskiej MR możliwe do przedłożenia Prezesowi RM, jako propozycja resortu, określające spółki z udziałem SP docelowo przewidziane do utrzymania w portfelu SP nadzorowanym przez Ministra RiF oraz spółki przewidziane do objęcia innymi działaniami (likwidacja, cofnięcie likwidacji, sprzedaż akcji/udziałów, konsolidacja, także poprzez wniesienie aportem do innej spółki z udziałem SP, przekazanie na rzecz jednostki samorządu terytorialnego etc.). W ocenie NIK działania MR winny wziąć pod uwagę w szczególności koszty sprawowania

¹³² Pismo Dyrektora DZA z dnia 21 września 2017 r. (znak: DZA-I.0810.1.2017.3).

nadzoru z poziomu ministerstwa, posiadanie przez SP wyspecjalizowanych podmiotów w postaci ARP S.A. i nowo utworzonego FRS S.A., jak również zasadność włączenia w procesy konsolidacyjne i restrukturyzacyjne spółek nadzorowanych przez innych ministrów.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

5. Powoływanie i odwoływanie członków organów spółek oraz ocena ich działalności

5.1. Obsadzanie organów spółek

Opis stanu faktycznego

MR nie posiadało¹³³ kompletnej dokumentacji dotyczącej powoływania i odwoływania w latach 2014-2016 r. członków organów spółek z udziałem SP oraz oceny ich działalności w okresie poprzedzającym przejście nadzoru nad spółkami przez Ministra RiF na podstawie przepisów *u.z.m.p.*

W odniesieniu do 13 spółek objętych szczegółowymi badaniami kontrolnymi Minister RiF podjął¹³⁴ działania mające na celu określenie, w drodze uchwał zgromadzeń wspólników/walnych zgromadzeń lub w statutach spółek, wymogów, jakie musi spełniać kandydat na członka organu zarządzającego (art. 22 *u.z.m.p.*) oraz określenie, że członkowie organu zarządzającego powoływani i odwoływani są przez organ nadzorczy po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego. Celem postępowania kwalifikacyjnego było sprawdzenie i ocena kwalifikacji kandydatów oraz wyłonienie najlepszego kandydata na członka organu zarządzającego (art. 18 ust. 1 *u.z.m.p.*).

W siedmiu spośród 13 spółek objętych badaniem nadzorowanych przez Ministra RiF (tj. w 53,8% próby) dokonano zmian w składzie osobowym organów zarządzających w okresie od dnia 30 czerwca 2016 r. do dnia 12 lipca 2017 r.¹³⁵ – odwołano dziewięć osób, w tym czterech prezesów zarządu i jednego wiceprezesa zarządu oraz czterech członków zarządu. Przyczyną odwołań był zamiar wzmocnienia personalnego nadzorowanych zarządów spółek (dwa przypadki)¹³⁶, rezygnacja członków organu z pełnienia funkcji (trzy przypadki)¹³⁷ oraz upływ kadencji i wygaśnięcie mandatu (dwa przypadki)¹³⁸. W tym samym okresie do składów organów zarządzających powołano 14 członków zarządów spółek, w tym trzem powierzono funkcje prezesa zarządu, a ośmiu wiceprezesa¹³⁹ zarządu. W przypadku dwóch spółek dokonano rozszerzenia składów zarządów spółek o funkcje wiceprezesów zarządu¹⁴⁰.

(dowód: akta kontroli, str.1554-1906)

Zmiany w organach nadzorczych spółek objęły 10 spółek spośród 13 badanych¹⁴¹ (76,9% próby)¹⁴². W okresie sprawowania nadzoru właścicielskiego przez Ministra

¹³³ Pismo Dyrektora DNP z dnia 14 lipca 2017 r. (znak DNP-I.0810.3.2017.IW).

¹³⁴ Pismo Dyrektora DNP z dnia 4 sierpnia 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW.25). W grupie badanych spółek ujętych w rozporządzeniu ws. wykazu spółek o istotnym znaczeniu analizą objęte zostały cztery spółki - 13,3% (ARP S.A, GPW S.A., Grupa Azoty S.A. oraz PKO BP S.A.). Spośród 30 spółek ujętych w tym rozporządzeniu udział SP w kapitale zakładowym kontrolowanych spółek na dzień 30 czerwca 2017 r. wynosił od 29,43% (PKO BP S.A.) do 100% (8 spółek). Pozostałe spółki: Grupa Azoty S.A. – udział 33% oraz GPW S.A. – udział 35%.

¹³⁵ Zmianami osobowymi zostały objęte także organy zarządzające wszystkich czterech badanych spółek, ujętych w rozporządzeniu ws. wykazu spółek o istotnym znaczeniu.

¹³⁶ GPW S.A.

¹³⁷ PKO BP S.A., BZPG „STOMIL” S.A. oraz Totalizator Sportowy Sp. z o.o.

¹³⁸ Totalizator Sportowy Sp. z o.o.

¹³⁹ Pismo Dyrektora DNP z dnia 4 sierpnia 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW.25).

¹⁴⁰ W ARP S.A. oraz Grupie Azoty S.A.

¹⁴¹ Nie zmieniono składów osobowych rad nadzorczych trzech spółek: FRS S.A., Hotele Olsztyn, Sp. z o.o. i PIMB Sp. z o.o.

¹⁴² W tym cztery spółki (13,3%) ujęte w rozporządzeniu ws. wykazu spółek o istotnym znaczeniu.

RiF odwołano 34 osoby zasiadające w radach nadzorczych spółek, w tym sześciu członków pełniących funkcje przewodniczących oraz pięciu pełniących funkcje wiceprzewodniczących. Przyczyną zmian w 11 przypadkach był upływ kadencji, zaś w 17 przypadkach deklarowane wzmocnienie nadzoru właścicielskiego. Członkowie rad nadzorczych trzech spółek złożyli rezygnację z pełnienia swoich funkcji¹⁴³.

W badanym okresie w skład rad nadzorczych badanych spółek powołano 35 osób¹⁴⁴. Wszyscy kandydaci wybrani na członków rad nadzorczych spełniali wymagania określone w art. 19 ust. 1 *u.z.m.p.* Wskazani przez Ministra RiF kandydaci na członków rad nadzorczych uzyskali pozytywną opinię Rady do spraw spółek¹⁴⁵. Umocowni przez Ministra RiF pracownicy MR wykonujący prawa z akcji w należących do SP w spółkach działali na podstawie pisemnych instrukcji do głosowania, a w spółkach ujętych w *rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2017 r. w sprawie określenia wykazu spółek o istotnym znaczeniu dla gospodarki państwa*¹⁴⁶ – na podstawie instrukcji zatwierdzonych przez Prezesa RM. Instrukcje głosownia reprezentantów SP na walne zgromadzenia zawierały m.in. wybrane informacje o spółce, rekomendacje w kwestii sposobu głosowania, proponowane decyzje wraz z uzasadnieniem¹⁴⁷. Po objęciu nadzoru nad spółkami przez Ministra RiF w badanych 13 spółkach nie wystąpiły przypadki naruszenia zasady niepołączalności funkcji w organach zarządczych i nadzorczych (art. 214 *ksh*)¹⁴⁸.

(dowód: akta kontroli, str.1537-2379)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W spółkach Hotele Olsztyn Sp. z o.o. i PIMB Sp. z o.o. nie dostosowano wymogów dla kandydatów na członków organów zarządzających do przepisów *u.z.m.p.*¹⁴⁹.

Mimo podejmowanych przez DNP działań nie zostały określone w drodze uchwały zgromadzenia wspólników lub w umowie spółki wymogi, jakie musi spełniać kandydat na członka organu zarządzającego, uwzględniając w szczególności, że członkiem organu zarządzającego spółki może być osoba, która spełnia łącznie warunki określone w art. 22 ust. 1 *u.z.m.p.* oraz nie może być osoba, która spełnia przynajmniej jeden z warunków określonych w art. 22 ust. 2 *u.z.m.p.* Nie wprowadzono także wymogów wynikających z art. 18 ust. 1 *u.z.m.p.*, że członkowie organu zarządzającego powoływani i odwoływani są przez organ nadzorczy po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego, którego celem jest sprawdzenie i ocena kwalifikacji kandydatów oraz wyłonienie najlepszego kandydata.

Z wyjaśnień Zastępcy Dyrektora DNP wynika¹⁵⁰, że do zakończenia czynności kontrolnych NIK (15 września 2017 r.) trwały prace nad dostosowaniem umowy spółki Hotele Olsztyn Sp. z o.o. do przepisów *u.z.m.p.* oraz że ustawa nie określa terminu implementacji jej postanowień w spółkach.

W odniesieniu do spółki PIMB Sp. z o.o. w dniu 2 lipca 2017 r. DNP wystąpił do Departamentu Skarbu Państwa KPRM o zajęcie stanowiska w kwestii implementacji

¹⁴³ GPW S.A., ARP S.A., ZTK Teofilów. Pismo Dyrektora DNP z dnia 4 sierpnia 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW.25).

¹⁴⁴ Spośród spółek ujętych w *rozporządzeniu w sprawie wykazu spółek o istotnym znaczeniu zmiany w składach rad nadzorczych* objęły wszystkie cztery badane spółki. Ze składów rad nadzorczych tych spółek odwołano 22 osoby, w tym dwóch członków rad nadzorczych pełniących funkcje przewodniczących oraz dwóch wiceprzewodniczących. Na członków rad nadzorczych powołano 19 osób. Głównym powodem dokonanych zmian osobowych było wzmocnienie nadzoru właścicielskiego spółek z udziałem SP¹⁴⁴.

¹⁴⁵ Pismo Dyrektora DNP z dnia 4 sierpnia 2017 r. (znak DNP-I.0810.3.2017.IW.27).

¹⁴⁶ Dz. U. z 2017 r. poz. 95. Dalej: rozporządzenie ws. wykazu spółek o istotnym znaczeniu.

¹⁴⁷ Pismo Dyrektora DNP z dnia 4 sierpnia 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW.27).

¹⁴⁸ Pismo Dyrektora DNP z dnia 17 sierpnia 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW.33).

¹⁴⁹ Pismo Dyrektora DNP z dnia 4 sierpnia 2017 r. oraz z dnia 5 września 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW oraz DNP-I.0810.3.2017.MŁ).

¹⁵⁰ Pismo Zastępcy Dyrektora DNP z dnia 18 sierpnia 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW.34).

art. 18 *u.z.m.p.* w jednoosobowych spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, w których zgodnie z art. 11 ust. 2 *ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników*¹⁵¹ został powołany pełnomocnik wspólnika. Do zakończenia kontroli DNP oczekiwał na stanowisko KPRM.

(dowód: akta kontroli, str. 1566-1569, 1577-1714)

5.2. Zasady wynagradzania członków organów spółek

Opis stanu faktycznego

We wszystkich 13 spółkach, objętych szczegółowymi badaniami kontrolnymi, zrealizowany został obowiązek doprowadzenia przez Ministra RiF do głosowania przez ZW/WZ zasad wynagradzania członków organu zarządzającego i członków organu nadzorczego, określony w art. 2 *u.z.k.w.*

W dziewięciu¹⁵² z 13 analizowanych spółek uchwały w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń tych organów zostały podjęte przez ZW/WZ w okresie od dnia 12 grudnia 2016 r. (PIMB Sp. z o.o.) do dnia 30 grudnia 2016 r.¹⁵³ (m.in. FRS S.A.), tj. w okresie poprzedzającym objęcie nadzorem tych spółek przez Ministra RiF. Uchwały w sprawie wynagrodzeń¹⁵⁴ były zgodne z zasadami określonymi w art. 4 ust. 1 *u.z.k.w.* i postanawiały, że wynagrodzenie całkowite członka organu zarządzającego składa się z części stałej, stanowiącej wynagrodzenie miesięczne podstawowe oraz części zmiennej, określającej wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy spółki (wynagrodzenie zmienne). Uchwały określające zasady kształtowania wynagrodzeń członków organu nadzorczego ustalały granice wynagrodzenia miesięcznego w wysokości nieprzekraczającej iloczynu podstawy wymiaru oraz mnożników określonych w art. 10 ust. 1 *u.z.k.w.*

W okresie poprzedzającym wejście w życie *u.z.k.w.*¹⁵⁵, zasady wynagradzania członków zarządu w ARP S.A.¹⁵⁶ oraz Totalizatorze Sportowym Sp. z o.o.¹⁵⁷ ustalały walne zgromadzenia¹⁵⁸ na wniosek rady nadzorczej, z uwzględnieniem przepisów *ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*¹⁵⁹. Wynagrodzenia członków rad nadzorczych ustalał Minister SP w trybie oświadczeń w sprawie ustalenia wynagrodzenia członków rad nadzorczych w jednoosobowych spółkach SP (na podstawie art. 8 pkt 8 w związku z art. 6 *ustawy kominowej*¹⁶⁰). *Ustawa kominowa* nie miała zastosowania wobec pozostałych dwóch podmiotów z mniejszościowym udziałem SP – GPW S.A. oraz PKO BP S.A.¹⁶¹. Wynagrodzenia członków zarządów tych spółek były kształtowane przez rady nadzorcze, natomiast wynagrodzenia członków rad nadzorczych ustalały walne zgromadzenia¹⁶². Zasady kształtowania wynagrodzeń członków organów zarządzających i nadzorczych powyższych czterech spółek zostały następnie dostosowane do wymogów *u.z.k.w.* w terminie określonym przez art. 21 tej ustawy.

Kontrola nie wykazała naruszenia *ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne*¹⁶³.

(dowód: akta kontroli, str. 2380-2391, 2392-2521, 2522-2614)

¹⁵¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 1055. Dalej: *ustawa o komercjalizacji*.

¹⁵² PIMB Sp. z o.o.; MKG Sp. z o.o.; CF „CEFARM”; ZTK Teofilów S.A.; TZF „Polfa” S.A.; FRS S.A.; BZPG „STOMIL” S.A.; Hotele Olsztyn Sp. z o.o., Grupa Azoty S.A.

¹⁵³ Pismo Dyrektora DNP z dnia 25 sierpnia 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW.35).

¹⁵⁴ Na podstawie protokołów z ZW/WZ.

¹⁵⁵ Wejście w życie 9 września 2016 r.

¹⁵⁶ Spółka objęta nadzorem Ministra RiF od dnia 30 czerwca 2016 r.

¹⁵⁷ Nadzór sprawowany przez Ministra RiF od dnia 22 listopada 2016 r.

¹⁵⁸ W Totalizatorze Sportowym Sp. z o.o. – z wyjątkiem prezesa zarządu. Wynagrodzenie prezesa zarządu ustalał Minister SP w formie oświadczenia.

¹⁵⁹ Dz. U. z 2017 r. poz. 1222. Dalej: *ustawa kominowa*.

¹⁶⁰ Pismo Dyrektora DNP z dnia 25 sierpnia 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW.35).

¹⁶¹ Nadzór sprawowany odpowiednio od dnia 22 listopada 2016 r. i od dnia 30 czerwca 2016 r.

¹⁶² Pismo Dyrektora DNP z dnia 25 sierpnia 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW.35).

¹⁶³ Dz. U. z 2017 r. poz. 1393. Pismo Dyrektora DNP z dnia 25 sierpnia 2017 r. (znak: DNP-I.0810.3.2017.IW.35).

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁶⁴, wnosi o:

1. Podjęcie działań w celu pozyskania dokumentów byłego MSP zawierających analizy, plany i koncepcje dotyczące nadzorowanych spółek i planowanych działań konsolidacyjnych i restrukturyzacyjnych oraz dokonanie oceny ich aktualności i zasadności kontynuowania ich wdrażania.
2. Wypracowanie założeń polityki właścicielskiej MR możliwych do przedłożenia Prezesowi RM jako propozycja resortu, określającej spółki z udziałem SP docelowo przewidziane do utrzymania w portfelu SP nadzorowanym przez Ministra RiF oraz spółki przewidziane do objęcia innymi działaniami.
3. Dostosowanie wymogów dla kandydatów na członków organów zarządzających do obowiązujących przepisów *u.z.m.p.* w spółce Hotele Olsztyn Sp. z o.o. oraz – po rozstrzygnięciu kwestii implementacji przepisów *u.z.m.p.* w sytuacji powołania w spółce pełnomocnika wspólnika – w spółce PIMB Sp. z o.o.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 30.10. 2017

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Wojciech Kutyla

/ - /

.....
podpis

¹⁶⁴ Dz. U. z 2017 r., poz. 524.